

Kommunalbanken
Norge
Årsrapport
2008

1927-2008

Kommunalbanken har
en viktig sektorpolitisk
funksjon gjennom å sikre
kommunene gunstige lån.

Innhold

Side 4	Hovedpunkter i 2008 Økonomiske hovedtall
Side 4	Fakta om Kommunalbanken
Side 5	Slik arbeider Kommunalbanken Analytisk tallmateriale
Side 6	Effektivt og pålitelig virkemiddel
Side 7	Totalleverandør av lån til kommunal sektor
Side 9	Godt rustet mot finanskrisen
Side 12	Årsberetning for 2008
Side 20	Resultatregnskap
Side 21	Balanse
Side 22	Endringer i egenkapital
Side 23	Kontantstrømanalyse
Side 26	Regnskapsprinsipper
Side 33	Noter
Side 47	Revisjonsberetning Uttalelser om regnskap og årsberetning
Side 50	Vedtakter
Side 54	Tillitsvalgte og organisasjon

Kommunalbanken er
blitt et anerkjent navn med
høyeste kredittverdighet
i kapitalmarkeder over
hele verden.

Om Kommunalbanken

Hovedpunkter i 2008

- Kommunalbankens utlån økte med 16,3 milliarder kroner, 16,02 prosent, til 118 milliarder kroner.
- Kommunalbankens markedsandel for lån til kommunal sektor økte fra 38,5 prosent til 40,8 prosent.
- Resultatet etter skatt økte med over 243,8 millioner kroner til 391 millioner kroner.
- Styret foreslår å avsette 43,75 millioner kroner til utbytte og å overføre 348,55 millioner kroner av overskuddet til annen egenkapital.
- Avkastningen på verdijustert egenkapital økte fra 12,6 prosent til 27 prosent etter skatt. Banken hadde betydelige inntekter fra tilbakekjøp av innlån og kunne dra fordel av høyere avkastning på likviditetsplasseringene som i utgangspunktet var plassert kortsiktig.
- I stortingsmeldingen om Regjeringens eierskapspolitikk er Kommunalbanken kategorisert som et selskap med viktige sektorpolitiske funksjoner.
- Kommunalbankens betydning for samfunnet er blitt tydeligere i kjølvannet av finanskrisen.
- Kommunalbankens årlige innlån økte med 21,1 milliarder kroner til 67,9 milliarder kroner.
- Det ble foretatt en aksjeutvidelse i juni på 165,625 millioner kroner hvor aksjonærene også vedtok at det ikke betales allerede avsatt utbytte fra 2007-regnskapet slik at samlet kapitalforhøyelse kom opp i 200 millioner kroner. En ny kapitalforhøyelse på 300 millioner kroner ble gjennomført i desember.
- Banken har kunnet holde sine utlånsrenter lavere enn hovedkonkurrentene gjennom hele året.
- Kommunalbankens første årsregnskap utarbeidet i henhold til internasjonale regnskapsstandarder, IFRS.
- Igangsatte arbeid for å få sertifisert banken som Miljøfyrtårn-bedrift.

Økonomiske hovedtall

(Beløp i millioner kroner)
* beløp i milliarder kroner

	2008	2007
Netto rente- og provisjonsinntekter	507,7	266,1
Øvrige driftsinntekter og ekstraordinære inntekter	0,8	0,7
Personalkostnader og øvrige driftskostnader	78,4	67,2
Resultat før skatt	543,0	213,3
Skatt	153,1	60,1
Resultat etter skatt	390,0	153,2
Samlede utlån*	118,0	101,7
Gjennomsnittlig forvaltningskapital*	180,0	135,4
Kapitaldekning i prosent	11,60	10,64
Driftskostnader i prosent av forvaltningskapital	0,036	0,047

Fakta om Kommunalbanken

- Kommunalbanken AS ble etablert i 1999 gjennom et stortingsvedtak, som en direkte videreføring av statsbanken Norges Kommunalbank, som startet sin virksomhet i 1927.
- Kommunalbanken har en viktig sektorpolitisk funksjon i å sikre kommunene gunstige lån.
- Kommunalbanken er den største långiveren til kommunal sektor, med en markedsandel på 40,8 prosent inklusive lån til kommunale selskaper.
- Kommunalbanken yter bare lån til kommuner, fylkeskommuner og interkommunale og kommunale selskaper.
- Kommunalbanken er organisert som et aksjeselskap, med Staten (80 prosent) og KLP (20 prosent) som eiere. Statens engasjement forvaltes av Kommunal- og regionaldepartementet.
- Kommunalbanken har den høyest oppnåelige ratingen for langsiktige låneopptak, Aaa/AAA, fra de internasjonale kredittratingbyråene Moody's og Standard & Poor's.
- Kommunalbankens forvaltningskapital er på 216 milliarder kroner.

Slik arbeider Kommunalbanken

Svært god kredittrating gjør det lønnsomt for Kommunalbanken å benytte det internasjonale kapitalmarkedet som innlånskilde.

Kommunalbanken har lagt opp til en diversifisert innlånsstrategi. Lånevolumet tilpasses antatt kapitalbehov 12 måneder frem i tid. Det tas ingen valuta- eller renterisiko. Det foretas en rentebytteavtale for å konvertere fast rente til flytende rente slik at banken ikke utsettes for svingninger i det generelle rentenivået for vedkommende valuta. Lånene valutasikres med en gang, og veksles senere om til norske kroner. Omvekslingen til norske kroner innebærer også omveksling til norsk rentenivå.

Lavere marginer til utenlandske investorer gjør likevel opplåningene svært gunstige.

Med tilgang til gunstige internasjonale innlån er Kommunalbanken i stand til å konkurrere om de fleste låneforespørsler fra norske kommuner. Kommunene velger som regel långiver etter en anbudskonkurranse, og ved å delta i konkurransen bidrar Kommunalbanken uansett resultat til å presse prisen ned. Enten vinner Kommunalbanken anbudet, eller så må anbudsvinneren kunne tilby en lavere pris enn Kommunalbanken.

Bankens overskuddslikviditet plasseres i svært sikre papirer. Inntektene fra dette gir banken imidlertid en god inntjening under gjeldende forhold i markedet

Analytisk tallmateriale

(Beløp i 1 000 kroner)

	2008	2007
Utlån i kontrakter 31.12.	118 059 594	101 715 048
Utlån		
Årets bevilgning	28 220 932	22 570 172
Uavregnede bevilgninger	2 438 993	2 532 510
Årets utbetalinger	28 253 415	21 408 073
Avdrag på utlån	11 932 927	7 213 461
Innlån		
Innlån i valuta	190 669 480	120 701 357
Innenlandske obligasjonslån	11 527 443	15 571 130
Innenlandske sertifikatlån	0	0
Nøkkeltall		
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	179 331 221	135 379 243
Egenkapitalrentabilitet før skatt	37,85 %	18,36 %
Utbytte	43 750	34 375
Kapitaldekning	11,60 %	10,64 %
I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital		
Rente- og provisjonsinntekter	5,02	4,92
– Rente- og innlånskostnader	4,72	4,71
= Netto renter og provisjonsinntekter	0,29	0,21
– Garantiprovisjon og kostnader fra banktjenester	0,01	0,01
+ Netto urealisert gevinst/tap på finansielle instrumenter	0,00	0,01
+ Gevinst ved kjøp av egne obligasjoner	0,06	0,00
+ Øvrige driftsinntekter	0,00	0,00
– Personalkostnader	0,03	0,03
– Andre driftskostnader	0,02	0,02
= Driftsresultat	0,30	0,16
Resultatanalyse (Beløp i millioner kroner)		
Rente- og provisjonsinntekter	8 997,79	6 657,08
– Rente- og innlånskostnader	8 472,61	6 374,51
= Netto rente og provisjonsinntekter	525,2	282,6
– Garantiprovisjon og kostnader fra banktjenester	17,5	16,4
+ Netto urealisert gevinst/tap på finansielle instrumenter	-2,3	8,1
+ Gevinst ved kjøp av egne obligasjoner	115,2	5,6
+ Øvrige driftsinntekter	0,8	0,7
– Personalkostnader	46,3	35,7
– Andre driftskostnader	32,1	31,5
= Driftsresultat	543,0	213,3
Årsoverskudd før skatt	543,0	213,3

Effektivt og pålitelig virkemiddel

Petter Skouen
Administrerende direktør

Kommunalbankens betydning som samfunns- aktør er blitt stadig tydeligere etter hvert som finanskrisen har hardnet til.

Med kommunenes nye motkonjunkturpolitiske tilleggsoppgaver er det enda viktigere enn før at de sikres god lånefinansiering. Samtidig er situasjonen på kommunenes lånemarked sterkt forandret, med færre aktive långivere, begrenset lånetilgang og dyrere lån. Derfor har det stor betydning at Kommunalbankens innlåns- og utlånskapasitet og generelle økonomiske stilling er like sterk som tidligere.

Ved årsskiftet utvidet våre eiere, staten og KLP, aksjekapitalen i Kommunalbanken med ytterligere 300 millioner kroner, som et ledd i myndighetenes tiltak mot finanskrisen og konjunkturedgangen. Økt kapitaldekning gir oss økt utlånskapasitet. Med dette i dagens sammenheng forholdsvis beskjedne beløp, ble dermed kommunenes lånetilgang utvidet med 15-20 milliarder kroner.

Som en spesialisert og offentlig eid låneinstitusjon benytter vi norsk kommunal sektors samlede kredittverdighet til å ta opp lån i de internasjonale kapitalmarkedene. Dette er en kredittverdighet som ingen andre norske aktører, bortsett fra staten, kan tilby. I dagens vanskelige kapitalmarked er det derfor avgjørende at vi i Kommunalbanken har vår høye kredittrating i god behold, har en god likviditetssituasjon og har bygget opp en god investorbasis over hele verden ut fra en differensiert investeringsstrategi.

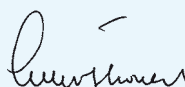
Det er disse konservative driftsprinsippene vi, norske kommuner og norske myndigheter, får betalt for nå gjennom tilgang til gunstige lån til helt nødvendige samfunnsoppgaver.

Det er ingen selvfølge at det er slik. Konkurransen om lån på det internasjonale markedet er knallhard og de mange retningspakkene har også ført et stort antall stater og statsgaranterte storbanker ut på lånemarkedet. Hadde vi ikke bygget opp internasjonal tillit gjennom mange år, ville kommunenes lånesituasjon vært mye, mye vanskeligere.

Kommunalbanken har likevel ikke mer egenkapital enn at våre utlån i stor grad må begrenses til nye investerings- og vedlikeholdsprosjekter. Ingen vil være tjent med at Kommunalbankens kapitaldekning settes under press.

Samtidig holder vi fast ved vårt prinsipp om volumuavhengig prising. Dette gjør at også de minste kommunene sikres svært konkurransedyktige lån til sine nyinvesteringer i et tøft kapitalmarked. Vi kan for øvrig trygt fastslå at Kommunalbanken er en bank for hele landet, nesten alle kommuner har eller har hatt lån hos oss.

Tross dyrere innlån, vanskeligere låneforhold og kapasitetsbegrensninger kunne Kommunalbanken notere rekordresultater i fjor, både for utlånsvolum og resultat. Sammen med eiernes kapitaltilførsel i 2008 gir dette Kommunalbanken en sterk plattform for å utøve oppgaven som kommunenes viktigste finansielle samarbeidspartner.

Petter Skouen,
Adm. direktør

Totalleverandør av lån til kommunal sektor

Kommunalbankens låneprodukter blir løpende tilpasset kommunenes behov. De er samtidig godt tilpasset lånebehovet i kommunale selskaper.

Produktutvalget omfatter både standard-og spesialprodukter, slik at banken har løsninger for alle aktuelle finansieringsstrategier i både små, mellomstore og store norske kommuner. Her er en oversikt over Kommunalbankens låneprodukter:

Flytende rente

P.t. rente: Renten følger utviklingen i de korte pengemarkedsrentene. Lån med p.t. rente kan utbetales etappevis etter behov, slik at de passer godt som for eksempel byggelån. Lånene kan kostnadsfritt konverteres til bankens øvrige renteprodukter.

NIBOR-tilknytning

Den norske interbankrenten, NIBOR, er den mest brukte referanserenten i det norske markedet. NIBOR noteres daglig, slik at det er lett å følge med på renteutviklingen på lån med NIBOR-tilknytning. Renten reguleres periodevis etter kundens valg, fra hver 1. til hver 12. måned. Mest vanlig er hver 3. måned.

Det tilbys valgfritt en fast eller flytende margin i forhold til NIBOR. Fast margin kan tilbys for flere år av gangen, mens flytende margin vil kunne endres ved hver rentereguleringsdato.

Kommunalbanken tilbyr også NIBOR-lån med rentetak og NIBOR-lån med både rentetak og rentegulv, ofte kalt en rentekorridor.

Velges alternativet med rentetak oppnår låntageren både å kunne nyte godt av et rentefall og å sikre seg mot at renten overstiger et fastsatt nivå i avtaleperioden, mot et pristillegg. Ved valg av en rentekorridor oppnås det samme bortsett fra at låntageren sier fra seg en eventuell gevinst hvis rentenivået blir lavere enn rentegulvet. Til gjengjeld blir tilleggskostnaden for rentetaket lavere.

Som for våre øvrige renteprodukter, kan også NIBOR-lån konverteres til en annen rentetilknypning.

Fast rente

For dette renteproduktet holdes renten fast i en valgfri periode vanligvis fra 1 til 10 år. Om ønskelig kan også banken tilby lengre rentebindingsperioder, inntil 20 år.

Rentevilkårene vil være avhengige av de vilkår som gjelder i rentemarkedet (swapmarkedet) på tidspunktet for etablering av lånet. Ved utløpet av avtaleperioden kan lånet fornyes med en ny fast-renteperiode eller konverteres kostnadsfritt til ett av bankens øvrige renteprodukter. Lån med fast rente kan innløses i avtaleperioden mot markedskurs. Det kan også inngås avtale om fast rente i en ønsket periode regnet fra et tidspunkt frem i tid.

Lån med sertifikatvilkår

Lån med kort rentebindingsperiode på inntil 12 måneder gis vanligvis med sertifikatvilkår. Lån med sertifikatvilkår skiller seg fra et vanlig fastrentelån ved at løpetiden på lånet er begrenset til lengden på sertifikatet. På utløpsdato vil dermed hele lånet forfalle til innfrielse, alternativt kan det avtales rullering i en ny periode. I motsetning til sertifikatlån som utstedes i markedet via meglerforetak, er lån med sertifikatvilkår i Kommunalbanken et vanlig gjeldsbrevlån. Kommunalbanken tar derfor ingen provisjoner ved opptak av sertifikatlån.

Spesialtilpassede produkter

Kommunalbanken kan tilby andre renteprodukter som er spesialtilpasset enkeltkunders behov.

Ikke gebyrer

Kommunalbankens lån er ikke belagt med gebyrer ved etablering, terminforfall eller innløsning.

Rådgivning

Bankens kundeansvarlige bistår med finansrådgivning, generell økonomisk rådgivning, rådgivning i rentevalg og rådgivning om for eksempel styring og sammensetning av låneporteføljer. All rådgivning gis kostnadsfritt for kunden. I tillegg påtar banken seg betalte rådgivningsoppdrag i forbindelse med kommuners anskaffelse av nye hovedbankavtaler.

Utlånsavdelingen – kundeansvarlige

Helge Salseng
Utlånsdirektør

Marit Ødegård
Oslo, Telemark, Møre og
Romsdal, Nord-Trøndelag

Tor Christian Hansen
Akershus, Troms, Svalbard

Christin Holmbø Kanden
Østfold, Hedmark, Nordland

Steinar Olsen
Aust-Agder, Vest-Agder,
Hordaland, Finnmark

Anita Hagebråten-Kvalvaag
Oppland, Buskerud,
Sør-Trøndelag

Børge Daviknes
Vestfold, Rogaland,
Sogn og Fjordane

Foto:
Fotograf Sturlason

Godt rustet mot finanskrisen

Kilde:
Standard & Poor's. Sector Review:
Strong Liquidity Eases Funding
Pressure On European Public
Sector Financing Organizations.

Kommunalbanken og de fem andre toppratete europeiske kommunalbankene står godt rustet til å møte negative markedspåvirkninger. Dette fastslår kredittratingselskapet Standard & Poor's i en rapport om finanskrisen og de AAA-ratede kommunalbankene i Europa.

Alle disse bankene har hatt god vekst med økte markedsandeler i de hjemlige utlånsmarkedene de senere årene. Det er først og fremst bankenes evne til å skaffe gunstige innlån på det internasjonale kapitalmarkedet, og derved svært konkurransedyktige lån til kommunene, som har bevirket denne veksten.

Evnen til å tiltrekke seg slik finansiering har disse bankene oppnådd gjennom en kombinasjon av høy kredittverdighet, kostnadseffektiv drift og godt markedsarbeid i de relevante kapitalmarkedene, fastslår S&P.

Kommunalbankenes AAA-rating, som er en forutsetning for å oppnå markedets beste vilkår, er ifølge S & P basert på følgende faktorer:

- *Kredittrisikoen er begrenset til kommunal sektor.* Viktig er det også at utlånene bare går til hjemmemarkedet og at all vekst foregår organisk i stedet for gjennom oppkjøp. Bankene driver dessuten ikke profittmaksimalisering.
- *Full støtte fra sentrale myndigheter eller kommunal sektor, om nødvendig.* "Dette er en av de viktigste faktorene bak vår sterke AAA-rating."
- *Dekning av all rente- og valutarisiko gjennom nesten perfekt samsvar mellom tilgodehavender og forpliktelser.*
- *Svært god likviditet, forsterket gjennom et system av forhåndsfunding, investeringer i likvide høykvalitetspapirer og kortsiktige plasseringer med svært lav risiko.* Likviditet er en meget viktig faktor for de beste kommunalbankenes kredittverdighet, og deres høye likviditetsnivå utgjør en god sikring mot innlansproblemer. Likviditetsforvaltningen er godt kontrollert, slik at det ikke tas risikoposisjoner.
- *Fleksibel og diversifisert innlansstrategi.* Diversifiseringen omfatter både gjeldsinstrumenter, valutaer, løpetider, rentetilknypning og geografiske markeder.
- *God, veloverveid styring av all motpartsrisiko.*

På bakgrunn av disse faktorene tror S&P at de ledende kommunalbankene etter hvert også vil kunne tiltrekke seg investorer som nå først og fremst plasserer sine midler i papirer med statsgarantier fra de mange statlige krisepakken. Uansett har disse bankene sterke nok likviditetsbuffer til å klare seg gjennom en lengre periode med usikkerhet, om nødvendig vil de også kunne nedskalere utlansvirksomheten, fastslår det i S&P-rapporten.

Ved siden av Kommunalbanken omfatter rapporten kommunalbankene i Sverige, Danmark og Finland og to nederlandske kommunalbanker. Disse bankene gir lån til rundt 1500 kommuner og fylkeskommuner og et stort antall kommunale selskaper.

mtn-i

KBN Kommunalbanken
Norway

SPECIAL MENTION: KOMMUNALBANKEN

Norway's Kommunalbanken attracted notably warm praise from dealers for its performance throughout 2008. Sometimes overshadowed by its lower-rated compatriot Eksportfinans, the triple-A municipal lender (the country's best credit after the sovereign, its 80% direct owner) was singled out for its particularly flexible and open approach.

KBN's approach to pricing and inquiry won plaudits too. "They had realistic levels throughout, kept a live grid going most of the time that was pretty easy to use, and were always there on the phone. They were a popular name with good demand throughout," commented one London MTN head.

Dealers also acclaimed KBN for its use of technology and systems. They hailed its online funding site as possibly the structured note market's best. Moreover, the capacity it offers to price up buy-backs online was highly appreciated.

The agency's relatively limited funding needs and very active H1 – when mtn-i reported it issuing as much as USD6bn-equivalent of MTNs, out of a full-year total of some USD7.7bn - helped it navigate 2008's challenging markets. Japan remained the source of much of its new issue flow, though its traditional reliance on yen structures was notably less pronounced until late in the year.

A record USD6.8bn of diverse flows across as many as 12 other currencies included US dollar callable zeros, a Turkish lira jumbo, Brazilian real bull notes, Australian dollar equity and rate-linkers, a raft of sterling vanilla taps and an ultra-rare Thai baht issue. ■

Julian Lewis

**Kommunalbanken
finansierer lokale
løsninger**

Den rødgrønne regjeringen har full barnehagedekning som mål. Barnehageutbyggingen i fjor var rekordhøy og Kommunalbanken har vært den viktigste långiver til kommunene slik at mål og dekningsgrader skal kunne oppnås.

Årsberetning for 2008

Styret

Else Bugge Fougner
Styrets leder

Per N. Hagen
Styrets nestleder

Svein Blix
Styremedlem

Nanna Egidius
Styremedlem

Martin Spillum
Styremedlem

Martha Takvam
Styremedlem

Sverre Thornes
Styremedlem

Kommunalbanken har styrket sin posisjon og oppnådd et godt resultat til tross for at 2008 var et utfordrende år for finansnæringen. I korte trekk kan 2008 oppsummeres slik:

- Kommunalbankens årsresultat
Det legges frem et regnskapsresultat som er det beste i bankens historie. Overskuddet etter skatt er 389,95 millioner kroner.
- Kommunalbankens markedsposisjon
De samlede utlån økte med 16,3 milliarder kroner fra 101,7 milliarder kroner ved forrige årsskifte til 118,0 milliarder kroner ved utgangen av 2008. Årsveksten er den største i bankens historie. Markedsandelen er på 40,8 prosent.
- Kommunalbanken og finanskrisen.
Det siste året har vært preget av akselererende uro i finansmarkedene. Som et resultat av forsiktig investeringsstrategi innrettet mot lav risiko og kort løpetid, oppnådde banken god avkastning og begrensede kurstap på forvaltning av overskuddslikviditeten.

Den vanskelige situasjonen i finansmarkedet har medført at det for tiden er færre finansinstitusjoner som ønsker å konkurrere om utlån til kommunal sektor. Kommunenes lånemuligheter og rentebetingelser er følgelig påvirket av dette. Kommunalbanken var store deler av høsten nokså alene i markedet. Det har imidlertid vært et viktig mål for banken å være en forutsigbar og pålitelig kredittleverandør.

Kommunene og fylkeskommunene økte sin bruttogjeld med 23,6 milliarder kroner fra 205,1 milliarder kroner i 2007 til 228,7 milliarder kroner i 2008. Denne økningen er 5,9 milliarder høyere enn foregående år. Kommunalbankens vekst på utlån direkte til kommuner og fylkeskommuner er 13,7 milliarder kroner, eller 14,8 prosent. Markedsandelen for hele kommunal sektor har økt fra 38,5 prosent i 2007 til 40,8 prosent i 2008.

Lån til nye investeringsprosjekter har vært prioritert, og i særlig grad til små og mellomstore kommuner som har hatt problemer med å finne rimelige, alternative finansieringsformer. Totalt er det utbetalt nye lån med 28,3 milliarder kroner, mot 21,4 milliarder kroner året før.

Banken har opprettholdt et tilstrekkelig stort innlånsvolum for å muliggjøre oppbygging av en omfattende likviditetsreserve for å møte både fremtidig utlånsetterspørsel og gjeldsforfall. Likviditetsreserven på 72,7 milliarder kroner er forsiktig plassert ut fra en lavrisiko investeringsstrategi. Ved årsskiftet utgjorde papirer utstedt av stater, delstater og institusjoner med statsgaranti 64 prosent av porteføljen og likviditetsporteføljen har en gjennomsnittlig løpetid på 1,0 år. Den korte løpetiden kombinert med lav kredittrisiko ga begrensede resultatsvingninger.

Etter forslag fra styret ble aksjekapitalen i ordinær generalforsamling i juni forhøyet med 165,625 millioner kroner. Mot slutten av året gikk styret i dialog med eierne om kapitalsituasjonen. Eierne gjennomførte ytterligere en kapitalforhøyelse for å kunne møte en økende låneetterspørsel. I ekstraordinær generalforsamling i desember ble aksjekapitalen derfor forhøyet med 300 millioner kroner. Denne siste kapitalforhøyelsen gir rom for en utlånsøkning på opp mot 20 milliarder kroner, og må sees i sammenheng med regjeringens tiltakspakke for bl.a. å sikre kommunene lånemidler. Dette er også et uttrykk for den sektorpolitiske funksjon banken har, slik det beskrives i regjeringens eierskapsmelding.

Den samlede ansvarlige kapitalen ved årsskiftet var på 3 716,1 millioner kroner, hvorav tellende kjernekapital utgjorde 2 251,2 millioner kroner, en økning fra 1 464,7 millioner kroner i 2007. Bankens egenkapital ble styrket med til sammen 811,8 millioner kroner i 2008. Kapitaldekningen ved årsskiftet var på 11,6 prosent, mens kjernekapitaldekningen var på 7,45 prosent.

Kommunalbankens forretningskontor er i Oslo.

Årsregnskapet

Årsregnskapet er avgitt med basis i det grunnleggende prinsipp om fortsatt drift. Det er styrets oppfatning at resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter pr. 31. desember 2008 gir en dekkende beskrivelse av bankens finansielle stilling ved årsskiftet. Årets regnskap er avlagt etter IFRS-reglene. Under IFRS vurderes mange balanseposter til virkelig verdi, og urealiserte gevinster/tap resultatføres. Sammenligningstallene, som ble utarbeidet

for regnskapsåret 2007, er basert på samme prinsipper som gjelder for 2008. De brukte prinsippene er beskrevet i noter til årsregnskapet. Effekter av IFRS implementering er beskrevet i IFRS Transition Document som er tilgjengelig på Kommunalbankens hjemmeside.

Netto renteinntekter etter provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester utgjorde 507,7 millioner kroner i 2008. Inntektene fordeler seg med 207,8 millioner kroner fra utlånsvirksomhet og 299,9 millioner kroner fra forvaltning av overskuddslikviditet og bankens egenkapital. I tillegg bokførte banken en gevinst på tilbakekjøp av egne obligasjoner på 115,2 millioner kroner. De spesielle forholdene i finansmarkedene medførte at enkelte typer strukturerte obligasjoner fikk en vesentlig økt forventet løpetid. Kombinasjonen av lang gjenværende løpetid og en generell økning av kredittpremier medvirket til at gevinsten ble betydelig ved tilbakekjøp av slike obligasjoner.

Kommunalbanken oppnådde et resultat etter skatt på 389,95 millioner kroner i 2008 mot 153,2 millioner kroner i 2007.

Resultatet for 2008 tilsvarer en avkastning på verdjustert egenkapital på 27,2 prosent. Resultatet har sammenheng med at investerings-

strategien for overskuddslikviditeten er basert på lav risiko og kort løpetid. Forvaltningskapitalen har i 2008 økt fra 143,7 milliarder kroner til 216,2 milliarder kroner. Den sterke veksten skyldes i stor grad at banken har betydelig beholdning i eiendeler og gjeld i USD og EUR, der verdien omregnet til NOK steg som følge av kronesvekkelse. Kronesvekkelsen medførte også en økning i brutto volum av finansielle derivater.

Banken kunne opprettholde sin konkurranseposisjon i internasjonale innlånsmarkeder. Stabil investorbasis og diversifisert innlånsstrategi gjør banken i stand til å oppnå gunstige innlånsvilkår til tross for finanskrisen og økt konkurranse fra stater og statsgaranterte banker. De lave innlånskostnadene videreføres til kommunene, og banken har gjennom 2008 tilbudt sine kunder gunstige lånevilkår.

Netto urealisert tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi utgjorde 2,3 millioner kroner. Det ble bokført urealiserte tap på verdipapirer i investeringsporteføljen på 112,0 millioner kroner som følge av markedsrenteendringer og økte likviditets- og kreditttrisikopremier i kredittmarkeder. Verdien av bankens gjeld ble skrevet ned med 113,6 millioner kroner som følge av renteendringer og økte kredittpremier i innlånsmarkeder. Selv om nettoeffekten av verdiendringer var liten, ble bankens kjernekapitaldekning svekket etter som verdiendringer av gjeld som skyldes økte kredittpremier må trekkes fra kjernekapitalen.

Driftskostnadene utgjorde 78,4 millioner kroner i 2008 mot 67,1 millioner kroner i 2007.

Driftskostnadene i prosent av forvaltningskapital ble redusert fra 0,047 prosent i 2007 til 0,036 prosent i 2008. Reduksjonen skyldes delvis veksten i forvaltningskapitalen på grunn av svekkelse av NOK mot USD og EUR.

Utlån

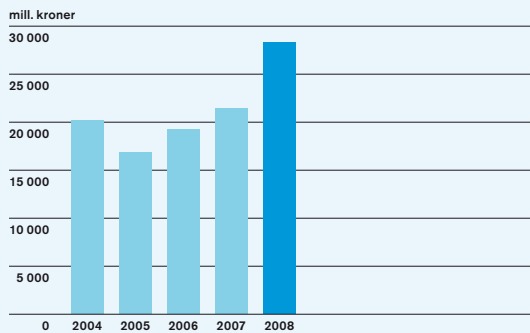
Den samlede utlånsporteføljen på 118,0 milliarder kroner er fordelt med 106,2 milliarder kroner på kommuner og fylkeskommuner og med 11,8 milliarder kroner på interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunal tjenesteproduksjon med kommunal garanti. Kommunalbankens låneportefølje fordelte seg pr. 31. desember 2008 med 74 prosent på lån med flytende rente og 26 prosent på lån med ulike fastrentetilknytninger. Andelen fastrentelån viser en økning på 4 prosentpoeng fra foregående år.

Kommunalbankens utlån er jevnt fordelt på kommuner og fylkeskommuner over hele landet. Alle fylkeskommunene har ett eller flere låneengasjementer og tilnærmet alle kommunene har lån i Kommunalbanken. Bankens gunstige rentebetingelser medfører at både fylkeskommuner og større som mindre kommuner benytter seg av Kommunalbanken som långiver. Prisingen av lånene er ikke volumavhengig og det er en viktig målsetting å tilby hele kundegruppen like rentebetingelser.

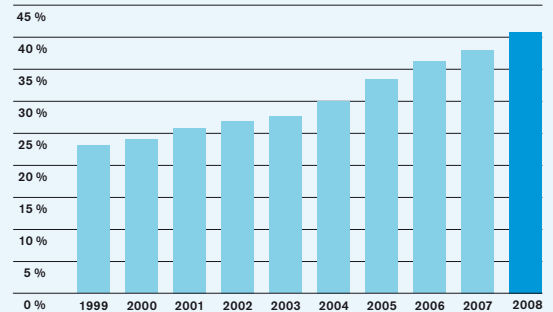
De fleste av kommunene tar årlig opp ett såkalt samlelån som omfatter investeringer til ulike kommunale formål. Både kommuner og fylkeskommuner har i 2008 foretatt store investeringer innenfor skolesektoren. Andre prioriterte formål er omsorgsboliger og sykehjem, barnehager, vann-, avløps- og renovasjonsanlegg, samt veier og annen infrastruktur.

Som en del av ordinær kundeservice har banken gitt generell veiledning knyttet til sammensetning av kunders låneporteføljer, vurderinger av rentesituasjonen og valg av rentetilknytninger. Bankens ser det som en integrert del av utlånsvirksomheten å tilby hjelpemidler til kundenes egne vurderinger av lånesituasjonen. Låntakerne har direkte tilgang til internettbasert finansinformasjon og egen låneportefølje via Kommunalbankens hjemmeside.

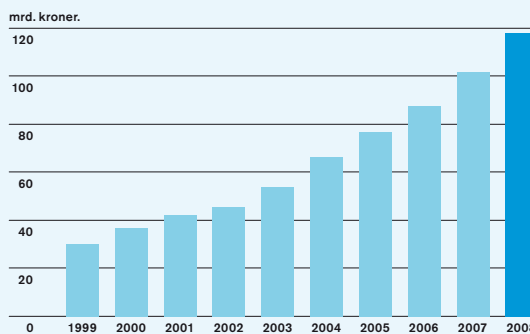
Låneutbetalinger 2004-2008

Kommunalbankens andel av totalmarkedet 1999-2008

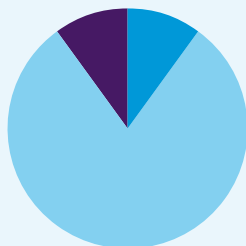
Utlånstviklingen i Kommunalbanken 1999-2008

I forbindelse med kommunenes inngåelser av hovedbankavtaler om ordinære betalingstjenester, kan banken bistå sine kunder på forretningsmessige

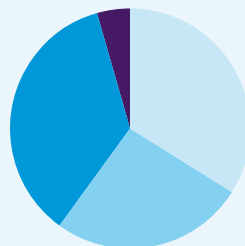
vilkår. Dette er et område hvor Kommunalbanken ikke selv tilbyr tjenester. I 2008 bisto Kommunalbanken ved inngåelse av 24 bankavtaler.

Utlån etter kundegruppe
pr. 31.12.08

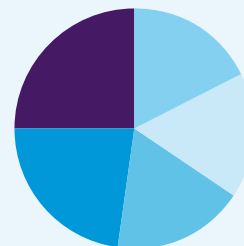
Fylkeskommuner
Kommuner
KF, IKS & AS

Utlån fordelt på renteprodukter
pr. 31.12.08

P.t. rente
Fastrente
NIBOR
Sertifikat

Utlån etter kommestørrelse
pr. 31.12.08

Under 5 000 innb.
5 000-9 999 innb.
10 000 - 19 999 innb.
20 000-49 999 innb.
Over 50 000 innb.

Innlån

Kommunalbanken lånte inn 67,9 milliarder kroner fordelt på 11 valutaer i langsiktig finansiering i 2008, en økning fra 46,8 milliarder kroner året før. Bankens utestående volum av obligasjoner, sertifikater og andre låneopptak økte fra 133,8 milliarder kroner til 200,1 milliarder kroner.

Et endret innlånsmarked med en rekke nye statsgaranterte banker og dermed økt konkurranse om eksisterende investorbaser, har ført til økte innlånskostnader for Kommunalbanken og sammenlignbare utstedere. Kombinasjonen av flere ulike innlånsmarkeder og produkter sikrer likevel stabil markedstilgang, gunstige innlånsbetingelser og god spredning av investorbaser.

Kommunalbanken deler innlånsvirksomheten inn i fire hovedområder:

- 1) USD benchmark opplåning
- 2) Offentlige lån i strategiske, lokale markeder
- 3) Privatplasseringer hos institusjonelle investorer
- 4) Lån plassert hos privatinvestorer.

Japan var fortsatt det største enkeltmarkedet, mens øvrige vesentlige markeder var USD benchmark-opplåning, lån i britiske pund og privatplasseringer i amerikanske dollar og japanske yen. Det ble også gjennomført emisjoner i New Zealand og Thailand.

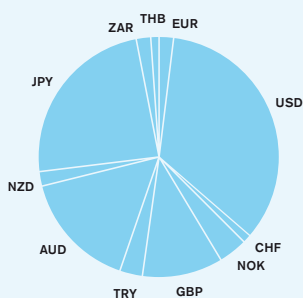
Emisjonsvolumet i det japanske "Uridashi"-markedet har økt. Uridashi-lån er primært rettet mot mindre privatinvestorer i Japan. Større etterspørsel etter Kommunalbankens papirer i forhold til tidligere, gjorde at det årlige lånevolumet kunne økes ytterligere i 2008 til totalt motverdien av 22 milliarder kroner.

Banken la ut to benchmark lån, hvert på USD 1 milliard (til sammen 14 milliarder kroner) med en løpetid på 3 år og var dermed en av få nordiske låntakere som hadde tilgang til dette markedet i 2008.

Kommunalbankens internasjonale låneprogram "Programme for the Issuance of Debt Instruments" er en standardisert lånedokumentasjon som forenkler og sikrer lånearbeidet både for långiver og låntaker. Programmets ramme er i dag på EUR 30 milliarder.

Det er fortsatt et beskjedent innlåningsvolum fra det norske markedet. Visse regulatoriske forhold er medvirkende til at norske investorer priser Kommunalbanken annerledes enn investorer i de store utenlandske markedene.

Valutafordeling nye innlån 2008

Likviditetsstyring

I samråd med ratingbyråene legger Kommunalbankens finansielle retningslinjer opp til en likviditet tilsvarende minimum 12 måneders netto kapitalbehov. Kommunalbanken skal til enhver tid kunne dekke alle forpliktelser inkludert forventet utlånsvekst de kommende 12 måneder uten ny opplåning.

Overskuddslikviditeten forvaltes ut fra en lavrisiko investeringsstrategi, både med hensyn til kreditt- og markedsrisiko, gjennom bruk av kortsiktige plasseringer og investeringer i likvide verdipapirer

utstedt av stater og finansinstitusjoner med høy kredittverdighet.

Hoveddelen av porteføljen har forfall innen 12 måneder. Det tas ikke rente- eller valutarisiko og forfallsprofilen på likviditeten samordnes mot forfallene på større innlån, slik at banken ikke er avhengig av å selge papirer i markedet for å møte gjeldsforfall.

Risikostyring

Risikostyringen og risikoeksponeringen er underlagt et strengt internt regelverk for å sikre bankens kreditt-rating og derigjennom tilgang til de mest attraktive kapitalmarkedene. Kreditt- og likviditetsrisikoen er gjennomgående lav. Bankens eksponering er ikke posisjonsmessig eksponert for rente- og valutarisiko. Alle risikorammer og handel med nye finansielle instrumenter skal godkjennes av styret. De finansielle retningslinjene vedtas årlig av styret.

Kredittrisiko representerer det største risiko-elementet gjennom bankens aktivside. Styring og overvåking av bankens engasjementer har følgelig stort fokus og følges opp kontinuerlig.

Kredittrisiko for utlån er begrenset til betalingsutsettelse da betalingsforpliktelsen ikke kan falle bort. Det er fastlagt i kommuneloven at kommuner og fylkeskommuner ikke kan slås konkurs. I kommuneloven er det også gitt bestemmelser om de prosedyrer som skal følges dersom betalingsutsettelse må iverksettes. Etter disse bestemmelsene overtar staten ved Kommunal- og regionaldepartementet styringen av en kommune dersom kommunen ikke kan oppfylle sine betalingsforpliktelser. Dette sikrer långiver mot tap av akkumulert gjeld og påløpte renter. Verken Kommunalbanken eller forgjengeren, Norges Kommunalbank, har bokført tap på utlån siden virksomheten startet i 1927. Bankens har ikke foretatt avsetninger for fremtidige tap.

Bankens kredittrisiko for likviditetsforvaltningen og sikringshandler er lav som følge av de strenge retningslinjene banken har for inngåelse av finansielle avtaler. For plasseringer lengre enn ett år kreves minimum rating på Aa3/AA- fra ratinginstituttene Moody's og Standard and Poor's. Kortsiktige plasseringer (under ett år) krever en kortsiktig rating på minimum A-1/P-1.

Derivathandel dokumenteres ved bruk av ISDA avtaler, og det søkes å opprette avtaler som inkluderer ekstra sikringsarrangementer (deponering av kontantbeløp) med alle derivatmotparter. Er det inngått slik avtale tillates rating ned til A2/A fra ratinginstituttene Moody's og Standard & Poor's. Ved derivathandel med motparter uten sikringsarrangement kreves minimum rating på Aa3/AA-.

Det er etablert rutiner og prosesser for håndtering av kredittrisiko. Alle nye kredittlinjer behandles av bankens finanskomité og revurderes jevnlig og minimum årlig. Beslutningsgrunnlaget for kreditt-håndteringen bygger bl.a. på bankens egne kredittrisikomodeller. Størrelsen på kredittrammen fastsettes i hovedsak ut fra størrelsen på bankens risikokapital, motpartens rating, type finansielt instrument og løpetid.

Markedsrisiko består hovedsakelig av rente- og valutarisiko. Bankens retningslinjer tillater minimal eksponering mot rente- og valutaendringer. Styring av rente- og valutarisiko gjennomføres ved å sikre at bankens forpliktelser og rettigheter til enhver tid balanserer.

Likviditetsrisiko søkes minimert ved at likviditetsporteføljen skal tilsvare minimum 12 måneders netto kapitalbehov. Videre er porteføljen investert i likvide verdipapirer av meget høy kredittkvalitet og med kort løpetid.

Operasjonell risiko er til stede i alle deler av bankens virksomhet. Bankens ønsker å minimere den operasjonelle risikoen gjennom fokus på god intern kontroll, god etisk atferd og høy kompetanse hos den enkelte medarbeider. Styret blir løpende informert om bankens operasjonelle risiko.

Markeds- kommunikasjon

Banken samarbeider med sentrale organisasjoner innenfor kommunesektoren og er medarrangør av flere konferanser innen området kommuneøkonomi. Styret vurderer løpende bankens etiske standard når det gjelder markedskommunikasjon og markeds-

aktiviteter. Bankens etiske retningslinjer fastlegger en praksis som gjør at kundene har trygghet for at Kommunalbanken har et bevisst forhold til god etisk praksis og nødvendig aktsomhet.

Eierstyring og selskapsledelse

Kommunalbanken følger norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse. Formålet med anbefalingen er at selskapene skal ha eierstyring og selskapsledelse som klargjør rolledeling mellom aksjeeiere, styre og daglig ledelse, utover det som følger av lovgivningen. Anbefalingen skal styrke tilliten til selskapene og bidra til størst mulig verdiskapning over tid, til beste for aksjeeiere, kunder, ansatte og andre interessenter.

Bankens overordnede mål er å sikre konkurranse i lånemarkedet for kommunesektoren, slik at kommunene oppnår gode lånebetingelser. Banken skal samtidig oppnå en markedsmessig avkastning på egenkapitalen. Dette skal gjennomføres innenfor norsk lovgivning, bankens vedtekter og etiske retningslinjer.

Kommunalbankens sentrale organer er organisert i samsvar med Aksjelovens bestemmelser.

Bankens organer er: Generalforsamling, representantskap, styre, kontrollkomité, intern og ekstern revisor og administrerende direktør. Administrasjonen er organisert i tre forretningsområder med tilhørende stabs- og støttefunksjoner.

Bankens interne kontroll skal sikre at det gjennomføres risikoanalyser og -overvåking, og at virksomheten drives i samsvar med vedtatte strategier og retningslinjer. Intern kontroll inngår som en integrert del av ledelses- og planprosessen i banken. Status og risiko i kontrollprosessen følges opp på avdelingsnivå og rapporteres til administrerende direktør og styret.

Konsernsjef Sverre Thornes, KLP, ble valgt som nytt styremedlem. Styremedlem Nanna Egidius ble gjenvalgt. Martin Spillum er valgt styremedlem fra de ansatte, med Tor Christian Hansen som personlig varamedlem.

Organisasjon og kompetanse- utvikling

Ved årsskiftet var det 43 ansatte, fordelt på 41,9 årsverk. Til sammenligning var det ved forrige årsskifte 41 ansatte, fordelt på 39,5 årsverk.

Bemanningsøkningen har skjedd i finansavdelingen, kredittanalyseavdelingen og oppgjørsseksjonen.

Bankens kompetanseutviklingsplan har et treårs perspektiv og rulleres årlig. Planen skal være et hjelpemiddel for å bidra til at banken har tilstrekkelig bemanning med riktig kompetanse i forhold til de mål og ambisjoner som fastlegges i plan- og strategidokumentene. Ressursbruken til opplæring og kompetanseutvikling er økende.

HMS og mangfold i organisasjonen

Banken legger vekt på å rekruttere arbeidskraft med internasjonal bakgrunn. Dette tilfører organisasjonen en større kompetanse som er sentral i forhold til mange av bankens oppgaver. 14 prosent av de ansatte på ledende administrativt eller faglig nivå, har ikke-nordisk opprinnelse og av disse er 3 kvinner og 3 menn.

Våren 2008 ble det gjennomført en arbeidsmiljøundersøkelse i samarbeid med Statens arbeidsmiljøinstitutt. Resultatene gir grunnlag for å fastslå at arbeidsmiljøet i banken gjennomgående er godt.

Sykefraværet er redusert fra 3,7 prosent i 2007 til 2 prosent i 2008. Det er ikke meldt om yrkesskader i 2008.

Alle medarbeidere har tilbud om en årlig helseundersøkelse og ergonomisk veiledning ved behov.

Samfunnsansvar

Etiske retningslinjer er vedtatt av styret og gjelder for bankens ansatte og tillitsvalgte. Retningslinjene blir gjennomgått på et årlig seminar for de ansatte, der også praksis blir diskutert. Banken legger vekt på å kommunisere innholdet i Kommunalbankens etiske retningslinjer til kundegruppene.

Miljø. Det er igangsatt arbeid for å få sertifisert Kommunalbanken som Miljøfyrtårn. Sertifiseringen antas å være klar i løpet av 1. kvartal 2009.

I den forbindelse er det igangsatt tiltak som kildesortering, avfallsreduksjon og systemer som medfører reduserte CO₂-utslipp.

Sektorpolitisk funksjon. Det er et prioritert mål for Kommunalbanken å være en forutsigbar og pålitelig leverandør av kreditt til kommunal sektor. Banken skal være en garantist for konkurranse i lånemarkedet for kommunal sektor slik at kommunene oppnår best mulige lånebetingelser.

Likestilling

I Kommunalbanken skal det ikke forekomme forskjellsbehandling verken i forhold til lønn, karriereutvikling eller rekruttering. Av bankens medarbeiderstab på 43, er 22 kvinner og 21 menn.

Kvinneandelen i styret er 43 prosent. Styreleder er kvinne.

Toppledelsen i banken består av administrerende direktør (mann) og viseadministrerende direktør (kvinne). På ledernivået under er kvinneandelen 33 prosent.

Gjennom sin lønns- og arbeidsgiverpolitikk tilstreber banken å rekruttere og å utvikle dyktige medarbeidere, ut fra de behov banken til enhver tid har. Det legges stor vekt på å følge likelønnsprinsippet, slik at arbeidsoppgaver av lik verdi lønnes likt.

Resultatoppnåelse

Banken oppnådde en avkastning som er høyere enn budsjettet, og godt over eiernes avkastningskrav.

Kommunalbankens rating er uforandret, Aaa/AAA, og bankens posisjon som største långiver til kommunesektoren er opprettholdt.

Disponering av overskudd

Styret foreslår at overskuddet på 389,95 millioner kroner fordeles slik:

43,75 millioner kroner avsettes til utbetaling av utbytte, jfr. regjeringens forslag til statsbudsjett for 2009 og 346,20 millioner kroner overføres til annen egenkapital.

Kommunalbanken har etter denne disponeringen 942,90 millioner kroner i fri egenkapital.

Utviklingen fremover

De statlige tiltakspakkene legger til grunn at kommunal sektor skal ha et klart ansvar for å bidra til å redusere virkningene av lavkonjunkturen. De realøkonomiske forholdene for landet vil over tid være avhengig av at konjunktorene hos våre handelspartnere endres i positiv retning.

Norske kommuner opplever ikke finanskrisen like sterkt som deler av næringslivet eller husholdningene. Kommunene har en viktig rolle i regjeringens motkonjunkturpolitikk. Gjennom tilførsel av økte vedlikeholdsmidler får kommunene mulighet til å realisere prosjekter som har stått på venteliste. Dette vil kunne skape økt aktivitet og økt velferd lokalt.

Målet om full barnehagedekning, nye skoler og nye omsorgsboliger krever at kommunene har tilgang til langsiktige lånemidler. Dette er prioriterte offentlige oppgaver som landet har ressurser til å løse og som Kommunalbanken skal bidra til å finansiere.

Kommunalbanken har sterk fokus på bankens soliditet. For å kunne opprettholde tilstrekkelig utlånskapasitet i tiden fremover er det nødvendig at banken oppnår en lønnsomhet som skaper tilfredsstillende egenkapital til å sikre en forsvarlig kapitaldekning. På grunn av uroen i finansmarkedene fikk banken i 2008 et vesentlig bidrag til resultatet fra forvaltning av overskuddslikviditet og bankens egenkapital, samt tilbakekjøp av egne obligasjoner. Denne utviklingen har fortsatt inn i 2009, og vil medvirke til at Kommunalbanken kan bidra med å imøtekomme etterspørselen etter gunstig finansiering av kommunale investeringer i tiden fremover.

Bankens utlånsrenter har gjennom 2008 ligget betydelig, ofte opp til 100 rentepunkter, lavere enn hovedkonkurrentenes. Styret forventer at det vil bli større konkurranse i det kommunale lånemarkedet i løpet av 2009, og herunder at konkurrentenes lånemarginer kommer ned på et mer normalisert nivå.

Innlånsaktiviteten i 2009 vil bli tilpasset utlånsvirksomheten og behovet for å opprettholde en tilstrekkelig likviditetsbeholdning. Det forventes stor konkurranse om gunstige innlån fremover. En diversifisert innlånsstrategi i kostnadsgunstige markeder vil bli videreført. Kommunalbanken er blitt et anerkjent navn med høyeste kredittverdighet i markeder over hele verden. Likviditeten er bufferen som gir oss trygghet for fortsatt å kunne tilby gode lånevilkår. Banken vil opprettholde god likviditet, selv om størrelsen på likviditetsbeholdningen kontinuerlig vil bli vurdert i forhold til risiko og kapitalbinding.

Kommunene har betydelige investeringsplaner og behovet for lån vil ikke avta. Banken har nå kapasitet til å imøtekomme forventet låneetterspørsel til nyinvesteringer i 2009. Årsresultatet gjør at banken er godt rustet til å ta et større ansvar og å spille en aktiv rolle i markedet. Grunnlaget for fortsatt god inntjening er tilstede.

I forhold til kundene legger styret vekt på at virksomheten videreføres innenfor forutsigbare rammer, slik at banken kan virkeliggjøre sin visjon om å være kommunenes beste finansielle partner.

Oslo,
31. desember 2008
27. mars 2009

I styret for
Kommunalbanken AS

Else Bugge Fougner
Styrets leder

Per N. Hagen
Styrets nestleder

Svein Blix
Styremedlem

Nanna Egidius
Styremedlem

Martin Spillum
Styremedlem

Martha Takvam
Styremedlem

Sverre Thornes
Styremedlem

Petter Skouen
Adm. direktør

Resultatregnskap

(beløp i 1 000 kroner)

	Note	2008	2007
Renteinntekter og lignende inntekter av fordringer på kredittinstitusjoner		105 561	123 898
Renteinntekter og lignende inntekter av utlån til kunder		6 401 230	4 311 786
Renteinntekter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		2 354 188	2 121 112
Andre renteinntekter og lignende inntekter		136 806	100 287
Sum renteinntekter og lignende inntekter		8 997 785	6 657 083
Rentekostnader og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		89 547	96 591
Rentekostnader og lignende kostnader på obligasjonsgjeld		6 095 070	6 892 660
Rentekostnader og lignende kostnader på ansvarlig kapital		70 405	64 929
Andre rentekostnader og lignende kostnader		2 217 586	-679 670
Sum rentekostnader og lignende kostnader		8 472 608	6 374 510
Netto renteinntekter og lignende inntekter		525 177	282 573
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	10	17 446	16 429
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter til virkelig verdi	6	-2 304	8 090
Netto gevinst/(tap) ved kjøp av egne obligasjoner		115 211	5 577
Andre driftsinntekter		802	691
Lønn	18	33 561	25 212
Pensjoner	19	6 796	5 579
Sosiale kostnader		5 955	4 882
Administrasjonskostnader		14 789	15 609
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		61 101	51 283
Avskrivninger		4 983	4 862
Andre driftskostnader		12 320	11 031
Resultat før skatt		543 036	213 326
Skattekostnad	20	153 083	60 109
Resultat for regnskapsåret		389 953	153 217
Resultat per aksje (beløp i kroner)	23	465	213
Utvannet resultat per aksje (beløp i kroner)		465	213

Balanse

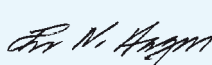
(beløp i 1 000 kroner)

Eiendeler	Note	2008	2007
Kontanter og fordringer på sentralbanker		2	2
Fordringer på kredittinstitusjoner	3,4,5	3 900 393	188 642
Brutto utlån til kunder	1,2,4,5	120 935 063	104 672 457
Sertifikater og obligasjoner	4,5	73 018 430	37 312 467
Finansielle derivater	4,5,12	18 369 243	1 510 443
Utsatt skattefordel	20	1 056	600
Immaterielle eiendeler	9	512	459
Varige driftsmidler	11	8 449	12 280
Andre eiendeler	8	1 229	876
Forskuddsbet. ikke påløpte kostn. og opptjente ikke mottatte inntekter		1 454	1 578
Sum eiendeler		216 235 831	143 699 804
Gjeld og egenkapital			
	Note	2008	2007
Gjeld til kredittinstitusjoner	4,5	1 922 231	2 016 270
Obligasjongjeld	4,5,7	200 087 489	133 785 752
Finansielle derivater	4,5,12	10 239 659	5 149 478
Annen gjeld		167 658	67 226
Pensjonsforpliktelser	19	19 915	15 904
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		11 163	29 077
Ansvarlig lånekapital	4,5,21	1 253 414	1 140 179
Fondsobligasjoner	4,5,21	329 309	146 502
Sum gjeld		214 030 838	142 350 388
Aksjekapital	23	1 220 625	755 000
Annen egenkapital		984 368	594 416
Sum egenkapital		2 204 993	1 349 416
Sum gjeld og egenkapital		216 235 831	143 699 804

Oslo,
31. desember 2008
27. mars 2009

I styret for
Kommunalbanken AS

Else Bugge Fougner
Styrets leder

Per N. Hagen
Styrets nestleder

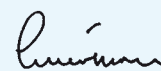

Svein Blix
Styremedlem

Nanna Egidius
Styremedlem

Martin Spillum
Styremedlem

Martha Takvam
Styremedlem

Sverre Thornes
Styremedlem

Petter Skouen
Adm. direktør

Endringer i egenkapital

(beløp i 1 000 kroner)

	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.07	755 000	594 416	1 349 416
Kapitalforhøyelse	465 625	-	465 625
Resultat for regnskapsåret	-	389 952	389 952
Egenkapital 31.12.08	1 220 625	984 368	2 204 993

	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.07	681 500	441 199	1 122 699
Kapitalforhøyelse	73 500	-	73 500
Resultat for regnskapsåret	-	153 217	153 217
Egenkapital 31.12.07	755 000	594 416	1 349 416

Kontantstrøm- analyse

(beløp i 1 000 kroner)

	2008	2007
Renteinnbetalinger	9 112 736	6 652 156
Renteutbetalinger	8 472 348	6 370 414
Andre innbetalinger	(1 502)	1 162
Driftsutbetalinger	90 870	78 222
Netto kontantstrøm fra driften	548 016	204 683
Økning (-reduksjon) utlån	16 262 605	16 553 278
Økning (-reduksjon) andre fordringer	17 010 690	484 523
Økning (-reduksjon) kortsiktige verdipapirer	35 705 963	(490 481)
Økning (-reduksjon) plasseringer i kredittinstitusjoner	3 711 751	(681 251)
Netto kontantstrøm fra løpende finansiell virksomhet	72 691 009	15 866 070
Økning andre anleggsmidler	1 212	2 516
Netto kontantstrøm fra investeringer	1 212	2 516
Økning (-reduksjon) lån, utstedelse av verdipapirer	66 207 699	17 797 652
Økning (-reduksjon) øvrig gjeld	5 470 881	(2 207 248)
Økning (-reduksjon) innskutt egenkapital	465 625	73 500
Netto kontantstrøm fra langsiktig finansieringsvirksomhet	72 144 205	15 663 904
Netto endring i likvider	0	0

**Kommunalbanken
finansierer lokale
løsninger**

Kunnskapsløftet setter nye krav til kommunene og skoleutformingen. Kommunalbanken har også i 2008 bidratt til finansiering av nye grunnskoler.

Regnskaps- prinsipper

1 Effekter av overgangen til IFRS beskrives i IFRS Transition Document, som er tilgjengelig på bankens hjemmeside www.kommunalbanken.no.

Selskapsinformasjon

Kommunalbanken AS er et aksjeselskap som har som formål å yte lån til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver enten mot kommunal garanti, statlig garanti, eller annen betryggende sikkerhet. Selskapets forretningskontor er i Munkedamsveien 45, Oslo. Årsregnskapet for 2008 ble godkjent av styret 27. mars 2009.

Endring i regnskapsprinsipper

Kommunalbanken AS utarbeider årsregnskap for 2008 i samsvar med Internasjonale Standarder for Finansiell Rapportering – IFRS – som er godkjent av EU. Selskapet gikk i 2008 over til IFRS¹. Tidspunktet for overgangen er 1. januar 2007 og sammenligningstall for 2007 er omarbeidet tilsvarende. Effektene av implementering av IFRS presenteres i note 24.

Endringene i standarder for regnskapsføring av og opplysninger om finansielle instrumenter – IAS 39 og IFRS 7 – ble fastsatt av IASB den 13. oktober 2008 og vedtatt i EU den 15. oktober 2008. Endringene gir en begrenset mulighet til å omklassifisere finansielle instrumenter i handelsporteføljen til Utlån og fordringer eller Holdt til forfall-kategori. Banken har valgt å reklassifisere enkelte verdipapirer fra Holdt for handelsformål-kategori til Holdt til forfall med virkning fra 1. juli 2008. Effekter av reklassifiseringen presenteres i note 4. Årsregnskapet avlegges etter historisk kost prinsippet med unntak av enkelte balanseposter som vurderes til virkelig verdi prinsipp.

Estimater og skjønnsmessige vurderinger

Utarbeidelse av regnskapet i samsvar med IFRS krever at ledelsen anvender estimater og skjønnsmessige vurderinger som påvirker bokførte verdier av eiendeler og gjeld, og inntekter og kostnader. Estimater og skjønnsmessige vurderinger baseres på historisk erfaring og forventninger om fremtidig utvikling, og faktiske resultater kan avvike fra de estimerte.

Måling av virkelig verdi på finansielle instrumenter
Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked eller ikke har tilgjengelige kvoterte priser på balansedagen, fastsettes ved hjelp av verdsettelsesteknikker. Verdifastsettelse krever at ledelsen gjør vurderinger og bruker forutsetninger knyttet til kredittrisiko og likviditetsrisiko i finansielle instrumenter. Selv om skjønnsmessige vurderinger og forutsetninger baserer seg i størst mulig grad på faktiske markedsforhold på balansedagen, kan de øke usikkerheten i regnskapsførte beløp. Poster i finansregnskapet som blir påvirket av ledelsens vurderinger inkluderer:

- *Obligasjoner og sertifikater vurdert til virkelig verdi hvor markeder har blitt inaktive i løpet av 2008*
- *Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi*
- *Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer vurdert til virkelig verdi*
- *Finansielle derivater*

Klassifisering av finansielle eiendeler i kategori "Holdt til forfall" eller "Utlån og fordringer"
Finansielle eiendeler som anskaffes med intensjon om og evne til å holde til forfall klassifiseres enten i Holdt til forfall- eller i Utlån og fordringer-kategori ved førstegangs regnskapsføring. Valg av kategori avhenger av om markedet for verdipapirer tilfredsstillende kravene til et aktivt marked gitt i IAS 39. Ved førstegangs regnskapsføring gjøres det dermed en vurdering av kriterier for et aktivt marked, og dersom det foreligger noterte markeds-kurser for verdipapirer, vurderes det i hvilken grad disse er enkelt og regelmessig tilgjengelig og representerer faktiske og regelmessige markeds-transaksjoner på armlengdes avstand. Finansielle instrumenter i holdt til forfall-kategori og i Utlån og fordringer måles til amortisert kost, og valg av kategori påvirker dermed ikke balanseførte beløp eller inntekter/kostnader.

Pensjonsforpliktelser

Ved beregning av verdien av pensjonsforpliktelsen benytter banken økonomiske og aktuarielle estimater av de variablene som vil bestemme den endelige kostnaden for bankens pensjonsytelser. Endringer i estimatene påvirker størrelsen på pensjonsforpliktelsen og pensjonskostnader. Banken følger anbefalinger til pensjonsforutsetninger utarbeidet av Norsk Regnskapsstiftelse.

Utenlandsk valuta

Bankens presentasjonsvaluta er norske kroner. Balanseposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner etter valutakurs på balansedagen. Resultatposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner etter valutakurs på transaksjonstidspunktet.

Finansielle instrumenter

a. Fair Value Option

Banken styrer rente- og valutarisiko ved å sikre all eksponering mot endringer i valutakurser og rentenivå med finansielle derivater. For å oppnå identisk behandling mellom derivatinstrumentene, som vurderes til virkelig verdi med verdiendringer over resultat, og de sikrede posisjonene, anvender banken Fair Value Option til finansielle forpliktelser og eiendeler, der hvor en slik behandling er hensiktsmessig og medfører reduksjon i "accounting mismatch" som ellers ville ha oppstått.

b. Klassifisering og måling

Klassifisering av finansielle instrumenter foretas ved førstegangs regnskapsføring og bestemmer påfølgende måling iht. IAS 39. Finansielle instrumenter deles inn i følgende kategorier:

- *Finansielle eiendeler og forpliktelser holdt for handelsformål*
Denne kategorien omfatter obligasjoner og sertifikater anskaffet med intensjon om å realisere gevinster ved kortsiktige rente- og kurssvingninger, og finansielle derivater med unntak for kontrakter øremerket som sikringsinstrumenter. Sertifikatlån til kommuner med løpetid under 1 år klassifiseres som finansielle eiendeler holdt for handelsformål.
 - *Finansielle eiendeler og forpliktelser utpekt til virkelig verdi med verdiendringer over resultat ved førstegangs regnskapsføring*
Utvalgte sertifikater og obligasjoner i likviditetsporteføljen klassifiseres som finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over resultat. Utlån til kunder med rentebinding defineres som finansielle eiendeler til virkelig verdi for å oppnå symmetrisk behandling med tilhørende rentederivater. Banken anvender Fair Value Option til innlån sikret med rente- og valutarivater for å redusere inkonsistens i måling med tilhørende derivatkontrakter eller finansielle eiendeler, som medfører at alle innlån faller inn under denne kategori.
 - *Finansielle eiendeler holdt til forfall*
Finansielle eiendeler i denne kategorien er sertifikater og obligasjoner som er anskaffet med den intensjon om å holde investeringen til forfall og innløse til pari på forfallsdato. Finansielle eiendeler holdt til forfall måles til amortisert kost etter effektiv rente metoden.
 - *Utlån og fordringer*
Denne kategorien omfatter utlån til kunder og verdipapirer som ikke kvoteres i et aktivt marked. I tilfeller hvor rente- og valutarisiko i verdipapirer klassifisert som Utlån og fordringer sikres med derivatkontrakter, kommer virkelig verdisikring til anvendelse, dvs. verdiendringer som oppstår som følge av endringer i rentenivå og/eller valutakurser innregnes i resultatet. Finansielle eiendeler klassifisert som Utlån og fordringer måles til amortisert kost etter effektiv rente metoden.
- c. Virkelig verdi
- Under IFRS balanseføres en stor andel av finansielle instrumenter til virkelig verdi. Hovedforutsetninger for verdifastsettelsen er antakelsen om fortsatt drift, og at banken har verken intensjon eller behov for å avvike eller begrense omfanget av virksomhet eller gjennomføre transaksjoner på negative vilkår.

Med utgangspunkt i informasjon og metoder brukt ved fastsettelse av virkelig verdi kan finansielle instrumenter deles inn i tre grupper:

- I. *Finansielle instrumenter som omsettes i et aktivt marked*
Verdipapirer som omsettes i et aktivt marked regnskapsføres til markedskurser på balansedagen. Banken legger til grunn interne kriterier ved vurdering av i hvilken grad tilgjengelige kursnoteringer representerer faktiske markedstransaksjoner. Ved fastsettelse av virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner utstedt av norske motparter benyttes konsensus-priser utarbeidet av Norges Fondsmeglerforbund.
- II. *Finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked og verdien kan fastsettes ved hjelp av kvoterte priser på lignende instrumenter i et aktivt marked eller verdsettelsesteknikker der vesentlig input er basert på observerbare markedsdata.*
Finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked verdsettes ved hjelp av en diskonteringsmetode, hvor diskonteringsrenter utledes fra pengemarkeds- og swaprenter for ulike løpetider med et påslag for kreditt- og likviditetsrisiko. Observerbare markedsdata for sammenlignbare instrumenter legges til grunn for verdifastsettelse og verdsettelsesteknikker kalibreres løpende mot faktiske markedstransaksjoner.
- III. *Finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked og verdien fastsettes ved hjelp av verdsettelsesmetoder der vesentlige input ikke er basert på observerbare markedsdata*
Finansielle instrumenter som faller inn under denne kategorien omfatter sertifikater og obligasjoner som på grunn av turbulens og økt usikkerhet i kredittmarkeder har blitt illikvide, utlån til kunder, utstedte obligasjoner og OTC-derivater. Virkelig verdi av disse instrumentene beregnes ved hjelp av en eller flere anerkjente verdsettelsesteknikker.
De fleste finansielle instrumenter verdsettes ved hjelp av diskonteringsmetoden, hvor diskonteringsrenten består av referanserenten (utledet av observerbare pengemarkedsrenter) og et risikopåslag for kreditt- og likviditetsrisiko. Risikopåslaget for de ulike instrumentene estimeres med utgangspunkt i vurdering av risikokomponenter slik at diskonteringsrenten skal reflektere alle faktorer som deltakerne i markedet ville tatt i betraktning ved prisfastsettelse. Finansielle instrumenter med opsjonselementer verdsettes ved hjelp av opsjonsprisindekser, som bruker både observerbare markedsdata og estimater som parametere.

d. Innregning og fraregning

Innregning og fraregning av finansielle instrumenter på balansen skjer på oppgjørstidspunktet. Ved førstegangsinnregning måles alle finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi. For finansielle eiendeler som ikke er til virkelig verdi over resultatet, inkluderes transaksjonsutgifter som er direkte henførbare til anskaffelsen i det innregnede beløpet. Ved alminnelig kjøp av finansielle eiendeler bokføres verdiendringer av eiendel som skal mottas i løpet av perioden mellom avtale- og oppgjørstidspunktet på samme måte som den anskaffede eiendelen, dvs. endringen i verdi blir ikke innregnet for finansielle eiendeler målt til amortisert kost; den blir innregnet i resultatet for eiendeler utpekt til virkelig verdi over resultatet eller klassifisert som holdt for handelsformål. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettene til kontantstrømmene utløper eller overføres. Gjenkjøpsavtaler (repo) innebærer overføring av eiendeler mens foretaket beholder praktisk talt all risiko og avkastning, og oppfyller dermed ikke kravene til fraregning. Dersom en gjenkjøpsavtale foreligger innregnes den overførte eiendelen i sin helhet med en motpost i en finansiell forpliktelse for det mottatte vederlaget. Finansielle forpliktelser fraregnes når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

e. Motregning av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og nettobeløpet presenteres i balansen når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne beløpene og har til hensikt å realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen under ett.

f. Sikringsbokføring

Banken benytter rente- og valutaderivater for å sikre risiko i porteføljen av sertifikater og obligasjoner klassifisert som Utlån og fordringer. Regnskapsmessig behandles sikringsforholdet som virkelig verdisikring. Sikringsforholdet mellom et sikringsinstrument og et sikret objekt etableres og dokumenteres på individuelt nivå, og sikrings-effektiviteten måles løpende. Sikringsinstrumenter måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultat, mens gevinst eller tap på sikringsobjektet som er henførbare til den sikrede risikoen justerer balanseført verdi av sikringsobjektet og innregnes i resultatet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter".

g. Nedskrivninger av finansielle eiendeler

Finansielle instrumenter klassifisert som Utlån og fordringer eller Holdt til forfall vurderes etter IAS 39. Ved objektive bevis for at kontantstrømmer fra instrumentene har blitt påvirket i negativ retning skal eiendelene nedskrives.

Individuelle nedskrivninger

Dersom det foreligger objektive bevis på at en tapshendelse har inntruffet, måles tapet som differansen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte fremtidige kontantstrømmene. Tapsbeløpet innregnes i resultatet. Når engasjementer blir vurdert for nedskrivning individuelt, tas følgende tapshendelser i betraktning:

- *Vesentlige finansielle problemer hos debitor*
- *Betalingsmislighold eller kontraktsbrudd*
- *Betalingsutsettelse eller reforhandling av lånevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor*

Gruppenedskrivninger

Finansielle eiendeler vurderes for verdifall på gruppenivå basert på inndelingen av eiendelene i grupper med like risikoegenskaper. Nedskrivninger foretas dersom observerbare data indikerer en reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra gruppen som følge av negative endringer i debitors kredittverdighet og/eller økonomiske forhold som korrelerer med mislighold i gruppen. Utlån til kunder vurderes som en ensartet gruppe basert på bestemmelser i kommuneloven som likestiller alle norske kommuner med hensyn på risiko for långiver. Verdipapirer vurdert til amortisert kost deles inn i grupper etter utsteders risiko, underliggende eksponering og geografisk spredning. Verdifallet beregnes per risikogruppe basert på forventninger til makroøkonomiske forhold som kan påvirke motpartens betalingssevne, og tapshistorikk for de ulike risikogrupperne.

Tilbakekjøp av egne obligasjoner

Ved kjøp av egne obligasjoner skal balanseført verdi av forpliktelsen fraregnes. Differansen mellom oppgjørsbeløp og bokført verdi resultatføres som gevinst eller tap på transaksjonstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Ordinære avskrivninger, basert på kostpris, er beregnet lineært over driftsmidlenes antatte økonomiske levetid, og utrangeringsverdien av driftsmidlene antas å være null.

Immaterielle eiendeler

Domenenavnet defineres som immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid og avskrives ikke. Eiendelene testes for verdifall årlig. Dersom det foreligger en indikasjon på at eiendelene har falt i verdi, skal verdien av eiendeler skrives ned, og differanse mellom balanseført verdi og virkelig verdi innregnes i resultatet.

Pensjoner

Banken har pensjonsordning for de ansatte. Pensjonsordningen behandles regnskapsmessig i henhold til IAS 19 Ytelser til ansatte. I henhold til denne standarden skal bankens pensjonsordning behandles som en ytelsesplan. Tradisjonell opptjeningsprofil og forventet sluttlønn er lagt til grunn som opptjeningsgrunnlag. Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i "Lønn og generelle administrasjonskostnader" og består av summen av periodens opptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen og forventet avkastning på pensjonsmidlene. Banken har en usikret ytelsesbasert pensjonsordning for lønn over 12 G. Pensjonsordningen finansieres direkte over driftsregnskapet. Verdien av pensjonsforpliktelsen knyttet til driftspensjonsordningen balanseføres, og endringer i forpliktelsen føres direkte mot resultat. Ved beregning av pensjonsforpliktelsen benyttes økonomiske og aktuarielle estimater, Estimativ som overstiger det høyeste av 10 prosent av pensjonsmidlene og 10 prosent av pensjonsforpliktelsene resultatføres som pensjonskostnader.

Skatt

Skatter kostnadsføres når de påløper, det vil si at skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Det korrigeres for midlertidige og permanente forskjeller før årets skattegrunnlag for betalbar skatt framkommer. Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Ved beregning benyttes nominell skattesats. Skatteøkende og skattereduserende forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets skattepliktige resultat), endring i netto utsatt skatt og for lite/mye avsatt betalbar skatt tidligere år.

Inntekts- og kostnadsføring

Renteinntekter og rentekostnader resultatføres under «Netto renteinntekter og lignende inntekter» uavhengig av klassifisering av underliggende balanseposter. Renteinntekter for balanseposter vurdert til amortisert kost inntektsføres etter effektiv rentemetoden. For balanseposter vurdert til virkelig verdi resultatføres renter etter hvert som de oppføres som inntekter eller påløper som kostnader. Urealiserte gevinster og tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi og verdiendringer på sikringsobjekter under sikringsbøkføring resultatføres under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter til virkelig verdi". Provisjonskostnader knyttet til statsgaranterte innlån periodiseres over transaksjonens levetid. Andre provisjonskostnader og gebyrer kostnadsføres i perioden når tjenesten er levert.

Egenkapital

Selskapets egenkapital består av aksjekapital, og akkumulert resultat. Utbytte klassifiseres som egenkapital fram til tidspunktet når vedtaket om utbetaling er truffet av generalforsamlingen. Ved beregning av kapitalkravet etter Kapitalkravsforskriften og Beregningsforskriften, skal ansvarlige lån og hybridkapital inkluderes i egenkapitalen.

Vedtatte, ikke-ikrafttrådte standarder

IAS 1 (revidert) – Presentasjon av finansregnskap
Den reviderte standarden medfører endringer i oppstillingsplanene, særlig i egenkapitaloppstillingen, og innfører en oppstilling av ikke-eier transaksjoner "Oppstilling over Sum Innregnede Kostnader og Inntekter" (Comprehensive income). Ikrafttredelsestidspunktet for IAS 1 (R) er 1. januar 2009. Endringene i standarden forventes å ikke ha vesentlig innvirkning på selskapsregnskapet.

IAS 32 – Finansielle instrumenter – presentasjon og IAS 1 – Presentasjon av finansregnskap – "Puttable Financial Instruments"

Endringen i IAS 32 innebærer at visse skrevne salgsoptjener skal klassifiseres som egenkapital. Endringen i IAS 1 gjelder krav om å gi tilhørende noteopplysninger. Endringene i standarden forventes å ikke ha vesentlig innvirkning på selskapsregnskapet.

IAS 39 – Finansielle instrumenter – innregning og måling – Eligible Hedged Items

Endringene i IAS 39 innebærer en klargjøring av reglene hvor et finansielt instrument (sikringsobjekt) er sikret med henhold på utvalgte risikoer eller komponenter av kontantstrømmer. De vedtatte endringene gir ytterligere retningslinjer for sikring av ensidig risiko (sikring med opsjoner) og sikring av inflasjonsrisiko, og klargjør retningslinjene om at de utpekte risikoene og kontantstrømmene må være identifiserbare og pålitelig målbar. Endringene i standarden forventes å ikke ha vesentlig innvirkning på selskapsregnskapet.

IFRS 8 – Driftssegmenter

IFRS 8 erstatter IAS 14 - Segmentrapportering. Standarden krever bruk av en ledelsestilnærming for identifikasjon av segmentene. Generelt skal informasjonen som rapporteres være det som ledelsen benytter internt for å evaluere segmentenes resultater og for å bestemme hvordan ressurser skal allokere til segmentene. IFRS 8 krever opplysninger om grunnlaget segmentinformasjonen er utarbeidet ut fra, og fra hvilke typer produkter og tjenester hvert segment har inntekter. Endringene i standarden forventes å ikke ha vesentlig innvirkning på selskapsregnskapet.

**Kommunalbanken
finansierer lokale
løsninger**

Et økt samarbeid med barnehagene i kommunene, populære bøker og større utvalg i lydbøker har ført til at bibliotekene opplever en stadig økende utlånsaktivitet. Kommunalbanken bidrar til finansiering av utvidelse, modernisering og utbygging av nye biblioteker i kommunene.

Noter

Noteoversikt

Note 1	Brutto utlån til kunder
Note 2	Avgitte lånetilsagn
Note 3	Fordringer på kredittinstitusjoner
Note 4	Finansielle instrumenter
Note 5	Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi
Note 6	Netto gevinster/(tap) på finansielle instrumenter til virkelig verdi
Note 7	Obligasjonsgjeld
Note 8	Investeringer i tilknyttede selskaper
Note 9	Immaterielle eiendeler
Note 10	Provisjonskostnader
Note 11	Varige driftsmidler
Note 12	Finansielle derivater
Note 13	Risikostyring
Note 14	Likviditetsrisiko
Note 15	Valutarisiko
Note 16	Renterisiko
Note 17	Kredittrisiko
Note 18	Lønn og annen godtgjørelse
Note 19	Pensjoner
Note 20	Skatt
Note 21	Ansvarlig kapital
Note 22	Kapitaldekning
Note 23	Egenkapital
Note 24	Effekter av overgang til IFRS

Note 1**Brutto utlån til kunder**
(beløp i NOK 1 000)

Hovedstol fordelt per forfall og geografisk område

Tid til forfall	0-3 mnd	3 mnd - 1 år	1 år - 5 år	Over 5 år	Sum
Utlån til kunder vurdert til amortisert kost	711 417	3 247 140	13 533 017	38 807 117	56 298 691
Utlån til kunder vurdert til virkelig verdi	5 162 008	3 117 202	11 676 239	41 805 454	61 760 903
Sum	5 873 425	6 364 342	25 209 256	80 612 571	118 059 594

Utlån

Geografisk fordeling	31.12.2008	31.12.2007
Østfold	7 264 890	6 408 158
Akershus	13 660 143	12 712 423
Oslo	1 003 999	1 530 334
Hedmark	5 002 960	4 073 246
Oppland	4 144 089	3 545 135
Buskerud	7 178 551	5 688 512
Vestfold	4 854 046	4 152 644
Telemark	5 616 075	6 005 437
Aust-Agder	3 617 077	3 264 970
Vest-Agder	5 854 865	5 296 214
Rogaland	8 245 311	7 530 254
Hordaland	9 199 194	6 261 467
Sogn og Fjordane	3 970 069	3 120 778
Møre og Romsdal	6 799 123	5 560 559
Sør-Trøndelag	8 538 919	6 073 622
Nord-Trøndelag	5 295 174	5 369 615
Nordland	7 795 531	6 833 713
Troms	6 580 775	5 587 221
Finnmark	3 417 910	2 678 074
Svalbard	20 893	22 673
Sum	118 059 594	101 715 049

Kommunalbanken har per 31.12.2008 ingen tapsutsatte utlånsengasjementer. Bestemmelser i kommuneloven sikrer banken mot tap av hovedstol og renter. Det er fastlagt i kommuneloven at kommuner og fylkeskommuner ikke kan slås konkurs. Dersom en kommune må innstille sine betalinger, er det fastsatt rutiner for at staten overtar styringen for den perioden kommunen ikke kan oppfylle sine betalingsforpliktelser. Det har ikke skjedd at staten i henhold til kommunelovens §§ 56-58 har overtatt styringen i en kommune.

Note 2**Avgitte lånetilsagn**

Innvilgede, ikke-utbetalte lån til kunder per 31.12.2008 utgjør 2 435 millioner kroner. Ubenyttede rammelån er gitt på markedsmessige vilkår og har rentebetingelser knyttet til Nibor eller flytende rente.

Note 3**Fordringer på kredittinstitusjoner**
(beløp i NOK 1 000)

	2008	2007
Fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	39 613	111 461
Fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	3 860 780	77 181
Netto fordringer på kredittinstitusjoner	3 900 393	188 642

Note 4**Finansielle instrumenter**
(beløp i NOK 1 000)

31. desember 2008

	Utlån og fordringer		Holdt for handelsformål		Til virkelig verdi		Holdt til forfall		Totalt	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Fordringer på kredittinstitusjoner	39 613	39 613	180 539	180 539	3 680 241	3 680 241			3 900 393	3 900 393
Brutto utlån til kunder	57 137 867	57 145 455	4 998 819	4 998 819	58 798 377	58 798 377			120 935 063	120 942 651
Sertifikater og obligasjoner	6 874 182	6 853 699	32 137 667	32 137 667	31 618 516	31 618 516	2 388 066	2 320 087	73 018 431	72 929 969
Finansielle derivater					18 369 243	18 369 243			18 369 243	18 369 243
Sum finansielle eiendeler	64 051 662	64 038 767	37 317 025	37 317 025	112 466 377	112 466 377	2 388 066	2 320 087	216 223 130	216 142 256
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	1 922 231	1 922 231	-	-	1 922 231	1 922 231
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	-	-	200 087 489	200 087 489	-	-	200 087 489	200 087 489
Finansielle derivater	-	-	-	-	10 239 659	10 239 659	-	-	10 239 659	10 239 659
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	-	1 253 414	1 253 414	-	-	1 253 414	1 253 414
Fondsobligasjoner	-	-	-	-	329 309	329 309	-	-	329 309	329 309
Sum finansiell gjeld	-	-	-	-	213 832 102	213 832 102	-	-	213 832 102	213 832 102

Alle sertifikater og obligasjoner i Utlån og fordringer-kategori inngår i virkelig verdisikring. Verdiendringer på sertifikater og obligasjoner i virkelig verdisikring, som skyldes endringer i rentenivå og valutakurser, justerer det balanserte beløpet og føres direkte mot resultat. Samlede verdiendringer på Lån og fordringer ført mot resultat i 2008 er -15,1 millioner kroner.

Utlån til kommunal sektor omsettes normalt ikke i markedet, og markedspriser på de fleste lån er ikke tilgjengelig etter førstegangs regnskapsføring. Ved beregning av virkelig verdi av utlån vurdert til

amortisert kost gjøres det antagelser om forventede kontantstrømmer og levetid for lån med flytende rentebetingelser. Virkelig verdi av utlån til kunder hensyntar kredittrisiko, som anses å være lik for alle norske kommuner (jf. Note 17 Kredittrisiko). Kredittrisikopremien differensieres imidlertid avhengig av type sikkerhetsstillelse i utlånsporteføljen.

Virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner klassifisert som holdt til forfall eller Utlån og fordringer beregnes etter samme prinsipper som sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi (jf. Note 5 Finansielle instrumenter til virkelig verdi)

31. desember 2007

	Utlån og fordringer		Holdt for handelsformål		Til virkelig verdi		Holdt til forfall		Totalt	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
Fordringer på kredittinstitusjoner	111 461	111 461	-	-	77 181	77 181	-	-	188 642	188 642
Brutto utlån til kunder	54 185 449	54 124 302	6 759 100	6 759 100	43 727 908	43 727 908	-	-	104 672 457	104 611 310
Sertifikater og obligasjoner		-	21 593 433	21 593 433	14 081 473	14 081 473	1 637 561	1 617 181	37 312 467	37 292 087
Finansielle derivater					1 510 443	1 510 443			1 510 443	1 510 443
Sum finansielle eiendeler	54 296 910	54 235 763	28 352 533	28 352 533	59 397 005	59 397 005	1 637 561	1 617 181	143 684 009	143 602 482
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	-	-	-	2 016 270	2 016 270	-	-	2 016 270	2 016 270
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-	-	-	-	133 785 752	133 785 752	-	-	133 785 752	133 785 752
Finansielle derivater	-	-	-	-	5 149 478	5 149 478	-	-	5 149 478	5 149 478
Ansvarlig lånekapital	-	-	-	-	1 140 179	1 140 179	-	-	1 140 179	1 140 179
Fondsobligasjoner	-	-	-	-	146 502	146 502	-	-	146 502	146 502
Sum finansiell gjeld	-	-	-	-	142 238 181	142 238 181	-	-	142 238 181	142 238 181

Effekter av reklassifisering av finansielle eiendeler

Banken har benyttet adgangen til å reklassifisere finansielle instrumenter fra Holdt for handelsformål-kategori til Utlån og fordringer. Reklassifiseringen er gjennomført til virkelig verdi på reklassifiseringsstidspunktet, 1. juli 2008, og den virkelige verdien ble eiendelenes nye amortisert kost. Akkumulerte nedskrivninger på reklassifiserte verdipapirer per 1. juli 2008 var 5,17 millioner kroner. Nedskrivningen periodiseres over gjenværende levetid og inntektsføres under "Netto renteinntekter og lignende inntekter". Etter reklassifiseringen måles finansielle eiendeler til amortisert kost etter effektiv rentemetoden. Hadde banken videreført balanseføring av disse eiendelene til virkelig

verdi, ville ytterligere 1,02 millioner kroner vært resultatført under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter til virkelig verdi".

Nominell og virkelig verdi av reklassifiserte verdipapirer fremkommer i tabellen nedenfor:

(beløp i NOK 1 000)	31.12.2008	01.07.2008
Nominell verdi	439 571	366 888
Virkelig verdi	433 383	361 720

Note 5**Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi**
(beløp i NOK 1 000)

Fastsettelse av virkelig verdi krever bruk av observerbare markedspriser, andre observerbare markedsdata og/eller estimater basert på tilgjengelig informasjon på balansedagen. Avhengig av bruk av

markedsdata i verdifastsettelse kan finansielle instrumenter deles inn i 3 nivåer (jf. Regnskapsprinsipper for virkelig verdi).

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Fordringer på kredittinstitusjoner	-	3 860 780	-	3 860 780
Brutto utlån til kunder	-	-	63 797 196	63 797 196
Sertifikater og obligasjoner	5 097 243	48 851 397	9 807 543	63 756 183
Finansielle derivater	-	18 369 243	-	18 369 243
Sum finansielle eiendeler	5 097 243	71 081 420	73 604 739	149 783 402
Gjeld til kredittinstitusjoner			1 922 231	1 922 231
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			200 087 489	200 087 489
Finansielle derivater		10 239 659		10 239 659
Ansvarlig lånekapital			1 253 414	1 253 414
Fondsobligasjoner			329 309	329 309
Sum finansiell gjeld	-	10 239 659	203 592 443	213 832 102

Måling av virkelig verdi:**1. Utlån til kunder**

Utlån til kommunal sektor omsettes normalt ikke i markedet, og markedspriser for de fleste lån er ikke tilgjengelig etter kontraktsinngåelse. Ved verdifastsettelse av utlån tas det hensyn til endringer i rentebildet som kan påvirke lånets verdi. Kredittrisikoen anses å være lik for alle norske kommuner. I fravær av observerbare kredittspreader gjør ledelsen forutsetninger og estimerer relevante risikopåslag basert på bl.a. priser på nye lån og type av sikkerhetsstillelse. Virkelig verdi av utlån til kunder beregnes ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer frem til bindingdato med diskonteringsrenter utledet av pengemarkeds- og swaprenter med et relevant kredittpåslag for ulike risikoklasser. For lån hvor rentevilkår er knyttet til utvikling i NIBOR, estimeres fremtidige kontantstrømmer utifra rentebildet per balansedato.

2. Sertifikater og obligasjoner

a) Sertifikater og obligasjoner med kursnoteringer i et aktivt marked
Det beste estimatet på virkelig verdi er kursnoteringer i et aktivt marked med flere villige kjøpere og selgere. Banken legger til grunn interne kriterier ved vurdering av i hvilken grad tilgjengelige kursnoteringer representerer faktiske markedstransaksjoner.

b) Sertifikater og obligasjoner som verdsettes basert på observerbare markedsdata. Virkelig verdi av obligasjoner og sertifikater beregnes ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer med diskonteringsrenter utledet av pengemarkeds- og swaprenter med et risikopåslag.

Risikopåslaget tar høyde for kreditt- og likviditetsrisiko i verdipapirer,
= tilsvarende instrumenter fra samme utsteder med ulik løpetid, hvor interpolering benyttes for å utlede markedspris,
= tilsvarende instrumenter fra samme utsteder i annen valuta justert for basisswap til aktuell valuta,
= mer likvide instrumenter fra samme utsteder med tilsvarende løpetid som tillegges en likviditetspremie som reflekterer den manglende likviditet i det aktuelle instrumentet,
= potensiell nyttestedelse av tilsvarende instrument fra den aktuelle motparten med tilsvarende løpetid som det aktuelle instrumentet,

= potensiell nyttestedelse av tilsvarende instrument i annen valuta fra den aktuelle motparten med tilsvarende løpetid som det aktuelle instrumentet justert for basisswap til aktuell valuta og
= lignende instrumenter fra andre utstedere med tilsvarende kredittrisiko.

Relevante markedsdata hentes både direkte fra ulike markedsaktører og finansinstitusjoner samt fra internasjonale datatilbydere som Bloomberg og Reuters. Verdsettelsen understøttes også av eventuelle transaksjoner i identiske eller sammenlignbare instrumenter. Kommunalbanken selv har utført. Det legges til grunn for all verdifastsettelse og tilhørende verdsettelsesteknikker at de kalibreres løpende mot faktiske markedstransaksjoner.

c) Sertifikater og obligasjoner som ikke kvoteres i et aktivt marked
Den forverrede likviditetssituasjonen i kredittmarkedene i 2. halvår 2008 medførte at det ikke eksisterte kvoterte priser for enkelte sertifikater og obligasjoner i bankens likviditetsportefølje og naturlige sammenlignbare transaksjoner. I mangel på observerbare markedsdata beregnes virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner som ikke omsettes i aktive markeder ved hjelp av en diskonteringsmetoden. Diskonteringsrenten defineres som en referanserente (utledet av observerbare pengemarkedsrenter på balansedagen) og et risikopåslag for kreditt- og likviditetsrisiko. Ved fastsettelse av risikopåslaget gjøres det vurderinger av faktorer som deltakerne i markeder ville tatt i betraktning ved prisfastsettelse.

Det vurderes bl.a. følgende markedsdata:

= markedspriser på tilsvarende instrumenter fra samme utsteder med annen løpetid, hvor ekstrapolering/interpolering kan gi en indikasjon på markedspris
= prisestimater for tilsvarende aktivaklasser fra markedsaktører
= markedsindekser, både obligasjonsindekser og indekser for kredittderivater, for tilsvarende aktivaklasser

Bruk av estimater og skjønnsmessige vurderinger i verdifastsettelsen øker usikkerheten i balanseførte beløp og resultatførte gevinster og tap. En 1 bp økning i estimater for kredittrisikopåslag vil redusere virkelig verdi av sertifikater og obligasjoner i denne gruppen med 0,92 millioner kroner.

3. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Virkelig verdi av utstedte obligasjoner beregnes ved hjelp av anerkjente verdsettelsesteknikker. Store deler av finansiell gjeld verdsettes ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer med diskonteringsrenter som gjenspeiler løpetid og bankens kredittverdighet. Selv om bankens kredittverdighet er uendret ved utgangen av 2008, kunne man observere at priser på nye utstedelser i AAA-ratingssegmentet økte på grunn av finansuro og etterfølgende økt konkurranse om eksisterende investorbase. Innlånsporteføljen deles inn i fire hovedgrupper ut fra hvilket innlansprodukt og derav lånedokumentasjon som benyttes.

De fire hovedkategoriene er offentlige benchmarklån, lån i offentlige nisjemarkeder, privat plasserte lån og retail lån. De to første gruppene karakteriseres av offentlige syndikerte lån i ulike valuta hvor lånets størrelse utgjør den primære forskjellen mellom de to gruppene. Gruppe tre er privat plasserte lån og betegnes av ikke-offentlige lån hvor lånets betingelser spesialtilpasses en enkelt investor. Den siste hovedgruppen er retail lån dvs. lån solgt til ikke-profesjonelle aktører. De fire hovedgruppene er igjen delt inn i undergrupper avhengig av marked, valuta, struktur og løpetid.

Prissettingen av de ulike lånene varierer både mellom hovedgruppene og undergruppene og er primært avhengig av faktorer som lånets størrelse, løpetid og struktur. Bankens obligasjoner omsettes normalt ikke i annenhåndsmarked, og det beste estimatet for virkelig verdi er priser på nye utstedelser med tilsvarende løpetid og struktur, samt priser som stilles til meglere via bankens informasjonskanaler. Virkelig verdi av strukturerte obligasjoner med opsjons-elementer beregnes ved hjelp av opsjonspringsmodeller, som bruker både observerbare markedsdata og estimater som parametere. En 1 bp økning i diskonteringsrenten vil redusere verdien av gjeld med 78,8 millioner kroner.

4. Finansielle derivater

Virkelig verdi av finansielle derivater fastsettes ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer med diskonteringsrenter utledet av swaprenter. Verdiene baserte på intern verdsettelse kalibreres mot eksterne priser tilgjengelige fra motparter, meglere eller siste markedstransaksjoner. Virkelig verdi av basiswapper hensyntar basisrisiko. Finansielle derivater i økonomiske sikringer vurderes "under ett" med underliggende finansielle instrumenter.

Note 6**Netto gevinster/(tap) på finansielle instrumenter til virkelig verdi**
(beløp i NOK 1 000)

	2008	2007
Urealiserte gevinst/(tap) på finansielle instrumenter til virkelig verdi		
Brutto utlån til kunder	1 884 636	(171 114)
Sertifikater og obligasjoner	346 883	75 401
Finansielle derivater	(2 513 051)	(758 166)
Gjeld til kredittinstitusjoner	(11 382)	(360)
Gjeld stiftet ved utstedelse av obligasjoner	350 560	874 001
Ansvarlig kapital og fondsobligasjoner	(59 950)	(11 672)
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter til virkelig verdi	(2 304)	8 090

Note 7**Obligasjonsgjeld**
(beløp i NOK 1 000)

	Per 31.12.07	Nye utstedelser	Nedbetalinger	Endring i virkelig verdi	Amortisering	Endring i påløpte renter	Per 31.12.08
Obligasjonsgjeld - nominelt beløp	136 272 487	104 117 552	-38 302 093	-	108 977	-	202 196 923
Verdiendringer ført mot resultat	-4 691 168	-	-	-350 560	-	-	-5 041 728
Påløpte renter	2 204 433	-	-	-	-	727 861	2 932 294
Balanseført obligasjonsgjeld	133 785 752	104 117 552	-38 302 093	-350 560	108 977	727 861	200 087 489

Endringer i virkelig verdi som skyldes endret kredittspread på utstedte obligasjoner utgjør - 246,7 millioner kroner. Endringen i virkelig verdi pga endret kredittspread på utstedte obligasjoner beregnes ihht. IFRS 7 B4.

Note 8**Investeringer i tilknyttede selskaper**
(beløp i NOK 1 000)

	Administrative Solutions NLGFA AB
Antall aksjer	500
Anskaffelseskost	453 650
Eierandel	50%
Balanseverdi per 01.01.2008	453 650
Tilgang/avgang	-
Balanseverdi per 31.12.2008	453 650

Administrative Solutions NGLFA AB er et selskap eid av Kommuninvest AB i Sverige og Kommunalbanken AS med like store andeler hver. Formålet med selskapet er å effektivisere forvaltning av forretnings-systemer og fremme kompetanseutvikling på IT-systemene.

Note 9**Immaterielle eiendeler**
(beløp i NOK 1 000)

	Anskaffelseskost	Balanseverdi 01.01.2008	Tilgang/Avgang	Balanseverdi 31.12.2008
Domenenavnet KBN.COM	458 923	458 923	0	458 923
Domenenavnet KBN.ORG	52 765	0	52 765	52 765
Sum	511 688	458 923	52 765	511 688

Domenenavn kbn.com og kbn.org er anskaffet i forbindelse med endring av Kommunalbankens markedsprofil i 2007. Domenenavnet klassifiseres som immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid. Det er ikke foretatt nedskrivninger av balanseverdi i 2008.

Note 10**Provisjonskostnader**

Stortinget har vedtatt at banken skal betale en garantiprovisjon på 0,10 % p.a. til staten av de statsgaranterte innlånene. Beløpet for 2008 er 3,2 millioner kroner og for 2007 5,8 millioner kroner.

Note 11**Varige driftsmidler**
(beløp i NOK 1 000)

	Kontormaskiner	EDB-utstyr	EDB-utstyr	Møbler	Biler	Kunst	Sum
(Avskrivningstid, lineær)	(4 år)	(3 år)	(5 år)	(5 år)	(5 år)	ikke avskr	
Anskaffelseskost pr. 01.01.08	690	11 468	16 438	4 686	695	468	34 445
Tilgang 2008 til kostpris	231	577		129	450		1 387
Avgang 2008 til kostpris					-695		- 695
Kostpris pr. 31.12.08	921	12 045	16 438	4 815	450	468	35 137
Akk. avskrivninger pr. 01.01.08	665	9 636	7 580	3 917	367		22 165
Årets avskrivninger	53	1 256	3 288	286	100		4 983
Avgang 2008 til kostpris/utrangert					-460		- 460
Akk. avskr. pr. 31.12.08	718	10 892	10 868	4 203	7		26 688
Bokført verdi pr. 31.12.08	203	1 153	5 570	612	443	468	8 449

Skattemessig verdi på anleggsmidlene er kr. 10,041 og det påhviler dermed en negativ midlertidig forskjell på kr. 1 591 pr. 31.12.08.

Note 12

Finansielle derivater (beløp i NOK 1 000)

Banken benytter finansielle derivater for å sikre rente- og valutarisiko som oppstår som følge av bankens virksomhet. Banken inngår i swapkontrakter med motparter med høy rating og all derivateksponering er underlagt risikorammer vedtatt av styret. Bankens innlån denominert i utenlandsk valuta sikres med rente- og valutaderivater slik at banken kun har eksponering mot endringer i 3-måneders pengemarkedsrenter i NOK, USD eller EUR. I tillegg benyttes egenkapitalrelaterte og varerelaterte derivater for å sikre risiko i innlån, hvor avkastningen er knyttet til ulike aksje- eller råvareindekser.

For å konvertere innlån i utenlandsk valuta til norske kroner inngår banken i basisswapavtaler, hvor banken mottar rentebetalinger i valuta og betaler selv rente i norske kroner. Banken bruker hovedsakelig USD-NOK basisswapper. Renterisiko som oppstår pga rentebinding på utlån til kunder sikres med rentederivater og FRA-kontrakter. I likviditetsforvaltningen benyttes rente- og valutaswapper for å sikre rente- og valutarisiko i verdipapirer.

Renterelaterte derivater omfatter

- Rentebytteavtaler (swapper), som er bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp for en avtalt periode.
- Renteterminer (FRA), som fastsetter rentesats for et nominelt beløp for en fremtidig periode.

Valutarelatererte derivater omfatter

- Valutabytteavtaler (swapper), som er bytte av valutabeløp til en avtalt kurs for en avtalt periode.
- Valutaterminer, som er kjøp og salg av et valutabeløp til fastsatt kurs på et fremtidig tidspunkt.

Egenkapitalrelaterte derivater omfatter

- Derivater som har egenkapitalinstrumenter som underliggende instrument, eller som relaterer seg til kursen på bestemte egenkapitalinstrumenter eller aksjeindekser.

Motpartsrisikoen knyttet til finansielle derivater overvåkes kontinuerlig. Motpartsrisikoen reduseres gjennom en rekke kredittreduerende tiltak. Alle derivatkontrakter omfattes av standard ISDA-avtaler som gir rett til motregning av forpliktelser og eiendeler ved mislighold. Banken har collateral-avtaler med de fleste swapmotparter, som krever en sikkerhetsstillelse i form av kontanter for all netto eksponering over en predefinert terskel.

31.12.2008

31.12.2007

	Nominell verdi*	Eiendeler	Gjeld	Nominell verdi*	Eiendeler	Gjeld
Renterelaterte derivater	119 855 518	1 346 803	494 794	88 261 540	948 857	2 793
Valutarelatererte derivater	262 883 390	16 799 404	9 649 095	182 998 498	513 570	4 802 797
Egenkapitalrelaterte derivater	30 896 163	223 037	50 313	10 175 856	48 016	343 888
Varerelaterte derivater	946 016	-	45 457	0	0	0
Sum finansielle derivater	414 581 087	18 369 244	10 239 659	281 435 894	1 510 443	5 149 478

*Nominell verdi rapportert i kapitaldekningsoppgave

Note 13

Risikostyring

Kommunalbanken har AAA/Aaa rating fra S&P og Moody's. For å opprettholde den høyest oppnåelige ratingen holder banken en lav risikoprofil.

Bankens rammeverk for risiko er dimensjonert slik at banken med 99,99 prosent (eller større) sannsynlighet ikke skal gå konkurs. Dette er implisitt gitt av bankens kredittrating. Bankens risiko styres av overordnede mål om stabile og forutsigbare resultater og en avkastning som tilfredsstillende eierne. Banken har forsiktige finansielle retningslinjer.

All rente- og valutarisiko, samt strukturert risiko i eiendeler og gjeld sikres løpende med derivatkontrakter. Bankens interne retningslinjer tillater bruk av derivater kun til sikringsformål.

Bankens aktivside har høy kvalitet. Kundemassen er kommunal sektor som har en god kredittverdighet med god geografisk diversifisering, samt en likviditetsportefølje med obligasjoner utstedt av stater (0 % risikovekt) og høyt kredittratede finansinstitusjoner (20 % risikovekt).

Lån til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre selskaper med kommunal garanti innebærer liten risiko. Kommuneloven fastslår at en kommune ikke kan gå konkurs. Dersom en kommune må innstille sine betalinger, er det sannsynlig at staten overtar styringen for den perioden kommunen ikke kan oppfylle sine betalingsforpliktelser. Det har ikke skjedd at staten i henhold til kommunelovens §§ 56-58 har overtatt styringen i en kommune. Långiver er sikret mot tap av gjeld og renter.

Forvaltningen av bankens likviditetsportefølje er underlagt konservative retningslinjer. I en normalsituasjon skal likviditetsporteføljen maksimalt utgjøre 30 % av forvaltningskapital. Under kortere perioder kan likviditeten økes opp til 35 % av balansen, dog skal all likviditet utover 25 % av balansen være plassert i stats- eller statsgaranterte papirer.

Retningslinjene legger rammene for en likviditetsportefølje som kombinerer kravet om høy kredittkvalitet og kort løpetid, hvilket bidrar til lav sannsynlighet for mislighold blant de motparter som overskuddslikviditeten er investert i.

Note 14**Likviditetsrisiko**
(bælp i NOK 1 000)

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Kommunalbankens finansielle retningslinjer legger opp til en over-

skuddslikviditet tilsvarende minimum 12 måneders netto kapitalbehov, dvs at banken skal kunne dekke alle forpliktelser, herunder normal utlånsvirksomhet, de kommende 12 måneder uten ny opplåning. Overskuddslikviditeten forvaltes ut fra en forsiktig investeringspolitikk, slik at både kredittrisikoen og markedsrisikoen er lav.

Hovedstol fordelt etter gjenstående levetid	Sum hovedstol	Inntil 1 mnd	1 - 3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten forfall
Eiendeler							
Fordringer på kredittinstitusjoner	3 891 974	3 891 974	-	-	-	-	-
Brutto utlån til kunder	118 097 386	786 345	5 087 294	6 364 984	25 209 256	80 645 939	3 568
Sertifikater og obligasjoner	72 094 514	4 990 550	9 827 065	25 852 032	31 118 771	306 098	-
Finansielle derivater	1 666 516	280 640	417 082	440 082	543 857	-15 145	-
Utsatt skattefordel	1 056	-	-	1 056	-	-	-
Forskuddsbet. ikke påløpte kostn. og opptjente ikke mottatte inntekter	1 454	-	1 454	-	-	-	-
Øvrige eiendeler	8 961	0	0	0	0	0	8 961
Sum eiendeler	195 761 861	9 949 509	15 332 895	32 658 153	56 871 883	80 936 892	12 529

Gjeld	Sum hovedstol	Inntil 1 mnd	1 - 3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten forfall
Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	1 900 563	-	-	-	1 900 563	-	-
Obligasjonsgjeld	202 550 415	464 862	4 552 230	17 100 358	87 802 115	92 630 850	-
Finansielle derivater	-12 923 663	-281 253	-1 804 167	-1 752 104	528 976	-9 615 115	-
Annen gjeld og pensjonsforpliktelser	187 574	3 344	6 803	157 511	-	-	19 915
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter	11 163	4 714	1 530	4 919	-	-	-
Ansvarlig lånekapital	1 213 924	-	-	-	670 696	543 228	-
Fondsobligasjoner	297 178	-	-	-	195 178	102 000	-
Egenkapital	2 204 993	-	-	-	-	-	2 204 993
Sum gjeld	195 442 146	191 668	2 756 396	15 510 683	91 097 528	83 660 963	2 224 908
Netto likviditetseksposering balanseposter		-9 757 841	-12 576 499	-17 147 470	34 225 644	2 724 070	2 212 380

Hovedstol fordelt på rentereguleringstidspunkt	Sum hovedstol	Inntil 1 mnd	1 - 3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten forfall
Eiendeler							
Fordringer på kredittinstitusjoner	3 891 974	3 891 974	-	-	-	-	-
Brutto utlån til kunder	118 097 386	48 567 069	36 333 553	4 407 394	20 662 974	8 122 828	3 568
Sertifikater og obligasjoner	72 094 514	14 386 520	27 616 795	13 836 307	15 948 795	306 098	-
Finansielle derivater	1 666 516	17 479 055	43 448 537	-16 255 450	-34 677 569	-8 328 057	-
Utsatt skattefordel	1 056	-	-	1 056	-	-	-
Forskuddsbet. ikke påløpte kostn. og opptjente ikke mottatte inntekter	1 454	-	1 454	-	-	-	-
Øvrige eiendeler	8 961	-	-	-	-	-	8 961
Sum eiendeler	195 761 861	84 324 618	107 400 339	1 989 307	1 934 200	100 869	12 529

Gjeld	Sum hovedstol	Inntil 1 mnd	1 - 3 måneder	3-12 måneder	1-5 år	Over 5 år	Uten forfall
Gjeld til kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	1 900 563	1 234 499	666 064	-	-	-	-
Obligasjonsgjeld	202 550 415	11 547 568	54 006 192	43 776 296	77 490 398	15 729 961	-
Finansielle derivater	-12 923 663	38 587 621	84 552 575	-41 442 425	-78 777 028	-15 844 405	-
Annen gjeld og pensjonsforpliktelser	187 574	3 344	6 803	157 511	-	-	19 915
Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter	11 163	4 714	1 530	4 919	-	-	-
Ansvarlig lånekapital	1 213 924	87 500	455 728	-	670 696	-	-
Fondsobligasjoner	297 178	102 000	-	-	195 178	-	-
Egenkapital	2 204 993	-	-	-	2 204 993	-	-
Sum gjeld	195 442 146	51 567 247	139 688 891	2 496 300	1 784 236	-114 444	19 915
Netto renteeksposering balanseposter		32 757 371	-32 288 552	-506 994	149 963	215 313	-7 387

Note 15**Valutarisiko**
(Beløp i 1000)

Valutarisiko defineres som risiko for tap i markedsverdier som følge av svingninger i valutakurser. Valutarisikoen oppstår som følge av at bankens innlån er hovedsakelig i utenlandsk valuta, mens utlån er i norske kroner. Bankens risikopolisy krever sikring av all valutarisiko knyttet til balanseposter. Det kan imidlertid oppstå kortsiktige nettoposisjoner knyttet til resultatposter i USD og EUR. Valutarisiko sikres både på transaksjonsnivå og porteføljnivå. Rammen for valutarisiko er 6,0 mill kroner for en 10 % kursendring i alle valutaer.

Valuta	31.12.2008		31.12.2007	
	Nettoposisjon	10%-endring i valutakurs	Nettoposisjon	10%-endring i valutakurs
USD	28 228	2 823	-5 144	-514
EUR	28 331	2 833	9 746	975
AUD	186	19	-99	-10
CAD	72	7	-17	-2
CHF	1 413	141	1 027	103
CZK	0	0	0	0
DKK	106	11	82	8
GBP	832	83	74	7
HKD	13	1	10	1
HUF	36	4	6	1
ISK	13	1	0	-
JPY	-325	-33	647	65
MXN	15	1	17	2
NZD	-283	-28	-2	0
PLN	30	3	-	-
SEK	221	22	455	46
THB	-	-	-	-
TRY	368	37	191	19
ZAR	-119	-12	4	0
	59 137	5 913	6 997	701

Effekten av endringer i valutakurser på nettoposisjoner vil belastes resultatregnskapet.

Note 16**Renterisiko**
(Beløp i 1000)

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlåns-virksomhet. Renterisikoen er et resultat av at rentebindingstiden for bankens eiendeler og gjeld ikke er sammenfallende, samt at inn- og utbetalinger faller på forskjellige tidspunkt.

Som et ledd i bankens styring av renterisiko på eiendeler og gjeld foretar banken aktivt kjøp og salg av verdipapirer utstedt av banker, statspapirer og inngåelse av derivatkontrakter, hovedsakelig FRA-kontrakter og renteswapper.

Banken har opprettholdt strategien med å tilpasse bankens innlåns-aktivitet til bankens ulike typer utlån, hvilket har medført at bankens innlån og utlån har en tilnærmet lik rentebindingstid.

Styring av renterisikoen foregår ved at durasjon på de ulike innlåns-porteføljene matches mot durasjon på de ulike utlånsporteføljene. Durasjonsforskjeller overvåkes og kontrolleres kontinuerlig.

Banken har innlån og investeringer i flere valutaer, men all renterisiko sikres perfekt for alle valutaer unntatt NOK, USD og EUR. Renterisikoen i disse tre valutaene sikres med renteswapper, slik at banken kun har eksponering mot endringer i 3 måneders pengemarkedsrenter.

Rentesensitiviteten måles som endring i virkelig verdi av finansielle instrumenter ved 1 prosent endring i rentenivå ("parallell skift"). Styret har vedtatt en ramme for rentesensitivitet på 12 millioner kroner. Rentesensitiviteten i hovedvalutaer fremkommer i tabellen nedenfor:

	1 % renteøkning
NOK	7 692
USD	-3 902
EUR	4 904
Totalt	8 694

Beregningene er gjort basert på bankens balanseposter og markedsrenter per 31.12.2008. Renterisikoen i NOK avhenger av muligheten til å regulere flytende rente på utlån til kunder i utlånsporteføljene. Beregningene er gjort basert på rentereguleringstid på 40 dager.

Note 17**Kredittrisiko**
(beløp i NOK 1 000)

Banken har eksponering mot kommunal sektor samt finansinstitusjoner, stater og strukturert finans innen OECD. For kommunal sektor kan løpetiden være opp mot 50 år, og kredittrammen reguleres av store engasjementsforskriften. Finansielle eksponeringer skal være minst i risikoklasse A/A-1. Overordnede rammer for kredittrisiko besluttet i styret og evalueres minst årlig.

Kommunalbanken innvilger lån til selskaper som utfører oppgaver for kommuner og fylkeskommuner. Forutsetningen for slike lån er at kommunene, eventuelt fylkeskommunene stiller garantier som er politisk vedtatt og godkjent av staten ved fylkesmannen eller Kommunal- og regionaldepartementet. Lånene er i tillegg i stor utstrekning sikret med pant i selskapets verdier.

Tall i tabellen representerer maksimal kreditteksponering

Eksponering per 31.12.2008

Forfall	< 1år				> 1år				Totalt
	A-3	A-2	A-1/A-1+	Ikke ratet	A/A+	AA	AAA	Ikke ratet	
Stater og sentralbanker	0	0	11 132 328	0	407 263	2 206 169	2 311 370	0	16 057 130
Regionale myndigheter	0	0	13 295 169	45 808 175	0	7 897 647	1 175 625	72 565 852	140 742 468
Foretak med kommunal garanti	0	0	0	8 528	0	0	0	2 552 506	2 561 034
Multilaterale utviklingsbanker	0	0	4 628 854	0	0	0	5 220 285	0	9 849 139
Finansinstitusjoner	148 099	57 964	12 913 386	2 780 651	3 466 102	7 854 876	673 979	0	27 895 057
Verdipapirisering	0	0	171 203	0	0	0	577 856	0	749 059
Totalt	148 099*	57 964*	42 140 940	48 597 354	3 873 365	17 958 692	9 959 115	75 118 358	197 853 887

* Eksponeringen mot motparter med rating A-3 og A-2 er investeringer i obligasjoner, som ble nedgradert fra A-1 til hhv. A-3 og A-2 i 2008. Eksponeringene er innløst til pari i januar og februar 2009.

Kredittrisiko fordelt på land**Eksponering per 31.12.2008**

Forfall	< 1år				> 1år				Totalt
	A-3	A-2	A-1/A-1+	Ikke ratet	A/A+	AA	AAA	Ikke ratet	
Australia	0	0	1 118 132	0	0	859 060	181 025	0	2 158 217
Belgia	0	0	78 701	0	646 336	0	0	0	725 037
Canada	0	0	2 375 600	0	589 490	1 402 926	22 444	0	4 390 460
Danmark	0	0	1 942 221	0	44 716	390 380	422 286	0	2 799 603
Finland	0	0	3 436 884	0	0	0	591 628	0	4 028 512
Frankrike	0	0	1 865 569	0	545 155	966 374	0	0	3 377 098
Irland	0	57 964	4 390 073	0	118 154	0	227 062	0	4 793 253
Italia	0	0	587 632	0	0	0	0	0	587 632
Japan	0	0	294 592	0	0	1 405 590	0	0	1 700 182
Luxembourg	0	0	1 197 303	0	0	0	2 258 822	0	3 456 125
Nederland	0	0	2 482 491	0	543 851	490 754	569 468	0	4 086 564
New Zealand	0	0	0	0	0	20 694	0	0	20 694
Norge	0	0	298 469	48 597 354	99 610	1 524 281	0	75 118 358	125 638 072
Portugal	0	0	301 006	0	0	0	0	0	301 006
Spania	0	0	2 301 087	0	669 273	485 420	46 859	0	3 502 639
Supranational	0	0	3 564 585	0	0	0	2 394 241	0	5 958 826
Sveits	0	0	0	0	93 215	0	0	0	93 215
Sverige	0	0	3 888 394	0	48 838	915 744	210 709	0	5 063 685
Tyskland	148 099	0	10 184 913	0	0	7 897 647	2 670 431	0	20 901 090
United Kingdom	0	0	1 550 212	0	474 727	1 458 166	364 140	0	3 847 245
United States	0	0	283 076	0	0	141 656	0	0	424 732
Totalt	148 099*	57 964*	42 140 940	48 597 354	3 873 365	17 958 692	9 959 115	75 118 358	197 853 887

Banken inngår i bilaterale collateral avtaler med swapmotparter for å begrense motpartisikoen utover et fastsatt nivå. Banken benytter standardiserte ISDA-avtaler som gir juridisk rett til motregning av balanseført forpliktelse og eiendel. Mottatt collateral innregnes på balansen som en pengepost, og banken innregner en tilsvarende forpliktelse til swapmotparten. Når banken stiller sikkerhet i form av kontanter fraregnes pengeposten fra bankens balanse, og en tilsvarende fordring balanseføres.

(beløp i NOK 1 000)

12/31/2008

Collateral posted	-1 277 146
Collateral mottatt	11 359 960
	10 082 814

Note 18**Lønn og annen godtgjørelse**
(beløp i NOK 1 000)

Lønnskostnader	2008	2007
Lønn	29 239	25 212
Arbeidsgiveravgift	4 782	3 973
Pensjonskostnader	6 796	5 579
Andre ytelser	955	909
Sum	41 772	35 673

Gj. Antall årsverk	40,1	38,7
---------------------------	-------------	-------------

Godtgjørelse til ledende ansatte	2008			2007		
	Lønn	Godtgjørelse/ Bonus	Pensjons- kostnad	Lønn	Godtgjørelse/ Bonus	Pensjons- kostnad
Administrerende direktør	1 629	305	163	1 425	428	131
Vise-administrerende direktør	921	196	102	638*	127*	117*

* Lønn og godtgjørelse for 2007 er beregnet med utgangspunkt i 80 % stilling.

Administrerende direktør har en etterlønsavtale utover oppsigelses- tiden tilsvarende ett års kontantlønn. Den øvrige ledelse har en oppsigelsestid på 3 måneder og ingen etterlønn. Aldersgrensen for selskapets adm. direktør er 65 år. Pensjonsordningen for administrerende direktør er lik med øvrige ansatte med ytelsesnivå

på 66% uten begrensning på 12 G. Bonus kan maksimalt utgjøre 3 måneders lønn. Ansatte kan få 0 %, 50 % eller 100 % av beregnet bonus. Ikke tildelt bonus tilfaller banken. De ansatte kommer i bonus- posisjon dersom resultat etter skatt er høyere enn bonusterskelen. Kommunalbanken har også forpliktelser knyttet til lønn over 12 G.

Utbetalt honorar til medlemmer av bankens styre, kontrollkomite og representantskap

Styrehonorar	2008	2007
Styreleder Else Bugge Fougner	172,0	168,5
Styrets nestleder Per N. Hagen	95,0	84,2
Styremedlem Martha Takvam	86,0	67,5
Styremedlem Iver Lund	(1.01-30.05) 34,5	45,5
Styremedlem Sverre Thornes	(1.06-31.12) 43,0	-
Styremedlem Svein Blix	86,0	34,5
Styremedlem Nanna Egidius	86,0	67,5
Styremedlem Bjørn Kristoffersen	-	22,0
Styremedlem ansattes representant Martin Spillum	86,0	40,0
Styremedlem ansattes representant Jostein Aksdal	-	27,5
Sum	688,5	557,2

Honorar til kontrollkomiteen	2008	2007
Kontrollkomiteens leder Britt Lund	(30.06-31.12) 46,0	36,8
Kontrollkomiteens leder Svein Blix	-	22,0
Medlem kontrollkomiteen Kristine Stray Ryssdal	29,0	28,2
Medlem kontrollkomiteen Kjell Skaldebø	29,0	14,5
Varamedlem Kristina Nilssen	-	12,0
Varamedlem Roy Jevard	9,0	3,0
Sum	113,0	116,5

Honorar til varamedlem er kr. 3.000 pr. fremmøte.

Honorar til representantskapet	2008	2007
Honorar til representantskapet	67,8	66,2
Hvorav honorar til representantskapets leder	17,2	17,2

Honorar til representantskapets medlemmer for øvrig er kr. 2.300 pr fremmøte. Alle honorarer ble regulert opp med 4% pr. 30.juni 2007.

Lån til ansatte	31.12.2008	31.12.2007
Kortsiktige personallån	855,0	1 035,0
Herav		
Lån til adm. direktør	62,0	-
Lån til viseadm. direktør	-	-
Boliglån	33 306,0	28 147,0
herav		
Boliglån til adm. direktør	2 483,0	1 027,0
Boliglån til viseadm. direktør	853,0	-
Sum lån til ansatte	34 161,0	29 182,0
Rentesubsidiser i perioden	374	172

Boliglånet til administrerende direktør hadde en saldo pr. 31.12.08 på kr. 2 483 332 og rente 5,96%. Lånet nedbetales over 20 år. Ved fratredelse skal lånet innløses i løpet av 6 måneder. Rentesubsidiene er regnet som differansen mellom lånerenten

og renten som gir grunnlag for fordelsbeskatning. Boliglånene er subsidiert ved at de ansatte får fastsatt boligrenten til en prosent lavere enn bankens innlånsrente. Sikkerheten for lånene blir godkjent av kontrollkomiteen.

Revisjonshonorar	2008	2007
Honorar for lovpålagte revisjonstjenester	580	385
Honorar for annen finansiell revisjon	283	345
Honorar for andre attestasjonsoppgaver	210	125
Honorar for annen rådgivning	75	85
Sum honorar eks mva	1 148	940

Note 19

Pensjoner (beløp i NOK 1 000)

Kommunalbanken har en ytelsesbasert tjenstepensjon som dekkes gjennom en kollektiv pensjonsforsikring i Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Pensjonsordningen omfatter alle ansatte, som ved utgangen av 2008 var 43.

Pensjonsytelsene omfatter alderspensjon, uførepensjon, ektefelle- og barnpensjon, og samordnes med folketrygdens ytelser. Ordningen oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Full pensjon krever en opptjeningsstid på 30 år og gir rett til en alderspensjon på 66 prosent av lønn inkl. ytelse fra Folketrygden.

Banken har en ordning knyttet til AFP. Ordningen er medtatt i beregningen av pensjonsforpliktelsene. Kommunalbanken har også en driftspensjonsordning knyttet til lønn over 12G. Pensjonskostnader og -forpliktelser inkluderer arbeidsgiveravgift.

Ved beregning av pensjonsforpliktelser ble det benyttet følgende økonomiske forutsetninger:

	2008	2007
Diskonteringsrente	4,50%	4,50%
Forventet lønnsvekst	4,50%	4,50%
Forventet G-regulering	4,25%	4,25%
Forventet avkastning	5,50%	5,60%

Pensjonskostnader	Kollektiv ordning		Lønn over 12G		
	2008	2007	2008	2007	
	4 733	4 314	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	860	716
	1 636	1 340	Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	108	122
	-975	-753	Forventet avkastning	-	-
	149	135	Administrasjonskostnad	-	-
	-	-	Resultatført estimatavvik	95	-
	5 543	5 036	Netto pensjonskostnad	1 063	838

Pensjonsforpliktelse	Kollektiv ordning		Lønn over 12G		
	2008	2007	2008	2007	
	38 001	31 108	Brutto påløpt forpliktelse	2 961	1 898
	20 653	15 643	Pensjonsmidler	-	-
	-393	-	Ikke-resultatført estimatavvik	-	-
	16 955	15 465	Netto pensjonsforpliktelse	2 961	1 898

Note 20**Skatt**
(beløp i NOK 1 000)

Periodens skattekostnad fordeler seg på:	2008	2007
Betalbar skatt	153 539	61 930
Endring i utsatt skatt	-456	-1 821
For lite avsatt betalbar skatt tidligere år	0	0
Sum skattekostnad	153 083	60 109

Betalbar skatt i balansen fremkommer slik:

Betalbar skatt på årets resultat	153 539	61 930
Kildeskatt	-	-1 085
Sum betalbar skatt	153 539	60 845

Beregning av periodens skattegrunnlag:

Resultat før skattekostnad	543 033	213 326
Permanente forskjeller	3 691	1 347
Endring i midlertidige forskjeller	1 628	6 504
Periodens skattegrunnlag	548 352	221 177

Oversikt over midlertidige forskjeller:

	31.12.2008	31.12.2007
Anleggsmidler	-1 591	-1 344
Sikringsinstrumenter	0	0
Pensjoner	-19 915	-15 904
Regnskapsmessige avsetninger	-800	-600
Verdiendringer IFRS	18 535	15 704
Sum	-3 771	-2 144
28 % utsatt skatt/utsatt skattefordel (-)	-1 056	-600

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 28 % av resultat før skatt:

28 % skatt av resultat før skatt	152 049	59 732
Permanente forskjeller (28%)	1 034	377
For lite avsatt betalbar skatt tidligere år	0	0
Beregnet skattekostnad	153 083	60 109

Note 21**Ansvarlig kapital**
(beløp i NOK 1 000)

Ansvarlig kapital (nominelt beløp)	Innløsningsrett	Rente	2008	2007
Evigvarende ansvarlig lånekapital (NOK 7.5 mill)		5,16%	7 500	180 000
Evigvarende ansvarlig lånekapital (EUR 45 mill)		6,95%	439 150	356 920
Evigværende ansvarlig lånekapital (JPY 3 mrd)		1,61%	231 546	146 098
Ordinær ansvarlig lånekapital (EUR 20 mill) ¹	2012	6,29%	195 178	158 631
Ordinær ansvarlig lånekapital (NOK 102 mill) (Renten reguleres hver 3.måned.) ¹	2019	7,93%	102 000	-
Ordinær ansvarlig lånekapital (NOK 80 mill) (Renten reguleres hver 3.måned.)	2017	7,06%	80 000	80 000
Ordinær ansvarlig lånekapital (USD 65 mill) (Renten reguleres hver 3.måned.)	2014	2,20%	455 728	353 360
Ansvarlig lånekapital			1 511 102	1 275 009

¹ Fondsobligasjoner er et kapitalinstrument som er godkjent som et element i kjernekapitalen innen en ramme på 15 prosent av samlet kjernekapital. Alle innlån er sikret gjennom valutabytteavtaler til norske kroner slik at banken ikke har valutagevinst/-tap.

Note 22**Kapitaldekning og kapitalstyring**
(beløp i NOK 1 000)

Bankens kapital består av aksjekapital, akkumulert resultat, fondsobligasjoner og ansvarlige lån. Betyggende kapitalisering anses som nødvendig for å opprettholde AAA-ratingen og sikre effektiv markeds konkurranse.

Styret vurderer kapital situasjonen løpende og vedtar de overordnede prinsippene for kapitalstyring. Målet for kapitalstyring operasjonaliseres gjennom kjernekapitaldekning, slik at banken skal til enhver tid ha en forsvarlig kapitalisering i forhold til risikoprofil og markedsforhold. Bankens kapital situasjon vurderes i forhold til risiko i normalsituasjon og i stresstester.

Kreditrisiko	31.12.2008			31.12.2007		
	Bokført verdi	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav	Bokført verdi	Beregningsgrunnlag	Kapitalkrav
Stater og sentralbanker	4 645 907	-	-	11 581 828	-	-
Lokale og regionale myndigheter	136 800 461	23 322 483	1 865 799	92 206 654	18 441 331	1 475 306
herav engasjementer med norske kommuner	116 701 950	23 322 483	1 865 799	92 206 654	18 441 331	1 475 306
Offentlig eide foretak	2 671 090	-	-	-	-	-
Multilaterale utviklingsbanker	9 742 919	-	-	2 771 342	-	-
Institusjoner	14 192 285	2 838 457	227 077	13 025 340	2 605 068	208 405
herav motpartsrisiko for derivater	7 585 357	1 517 071	121 366	7 691 920	1 538 384	123 071
Foretak	749 091	149 818	11 985	473 640	473 640	37 891
Engasjementer med pantessikkerhet i bolig	1 720 279	629 275	50 342	625 425	219 042	17 523
Obligasjoner med fortrinnsrett	34 381	3 438	275	-	-	-
Øvrige engasjementer	9 287	9 285	743	13 067	13 067	1 045
Sum kreditrisiko	170 565 700	26 952 756	2 156 220	120 697 296	21 752 148	1 740 172
Markedsrisiko¹	37 355 181	2 555 403	204 432	2 082 491	166 599	
Operasjonell risiko-basismetode		693 683	55 495	420 769	33 662	
Minimumskrav ansvarlig kapital		30 201 842	2 416 147	24 255 408	1 940 433	
Kapitaldekning			11,60%			10,64%

¹ KBN har ikke oppgjørs-, valuta-, og varerisiko. Tall for 2007 er ikke omarbeidet som følge av overgangen til IFRS.

Tilleggs kapital kan ikke utgjøre mer enn 100 prosent av kjernekapitalen. Bankens ansvarlige kapital oppfyller kravene til kapitaldekning. Bankens ansvarlige kapital består av følgende elementer:

Kjernekapital	31.12.2008	31.12.2007
Aksjekapital	1 220 625	755 000
Øvrig egenkapital	984 368	553 351
Egenkapital	2 204 993	1 308 351
Fondsobligasjoner	329 309	158 631
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	-	(321)
Balanseført utsatt skattefordel	(1 056)	(1 549)
Goodwill	(512)	(459)
Avsatt utbytte	(43 750)	
Urealisert gevinst som følge av redusert verdi av gjeld	(246 723)	
Andel av nullstilte uamortiserte estimatavvik	8 909	-
Sum kjernekapital	2 251 170	1 464 653
Tilleggs kapital		
Ansvarlig lån	551 951	433 360
Evigvarende ansvarlig lånekapital	701 463	683 018
Sum tilleggs kapital	1 253 414	1 116 378
Sum ansvarlig kapital	3 504 584	2 581 031

Ansvarlig kapital er beregnet ihht. Forskrift om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak.

Note 23**Aksjekapitalstruktur**

	31.12.2008		31.12.2007	
	Antall aksjer	Andel i %	Antall aksjer	Andel i %
Den Norske Stat	976 500	80%	604 000	80%
KLP	244 125	20%	151 000	20%
Totalt	1 220 625		755 000	

Kommunalbankens aksjekapital per 31.12.08 er NOK 1 220 625 000 fordelt på 1 220 625 aksjer á NOK 1 000. Det er foreslått utdelt et utbytte på NOK 43,75 millioner, dvs. NOK 52,2 per aksje.

Resultat per aksje er beregnet som følger:

(beløp i kroner)	2008	2007
Resultat etter skatt	389 953 000	153 217 823
Gjennomsnittlig antall aksjer	837 813	718 250
Resultat per aksje	465	213

Note 24**Effekter av overgangen til IFRS**
(beløp i NOK 1 000)

Kommunalbanken avlegger fra 1. januar 2007 regnskap etter IFRS. IFRS-anvendelse innebærer blant annet at de fleste finansielle eiendeler og gjeld vurderes til virkelig verdi, og verdiendringene føres direkte mot resultat. Bankens første årsregnskap utarbeidet i henhold til IFRS er årsregnskapet 2008 med sammenligningstall for 2007. Det er utarbeidet en åpningsbalanse per 1. januar 2007, som er tidspunkt for overgangen til IFRS.

Overgangen fra rapportering etter Norsk God Regnskapsskikk (NRS) til rapportering etter IFRS er gjennomført i henhold til kravene formulert i IFRS 1 "Førstegangsanvendelse av internasjonale standarder for finansiell rapportering". Det vises forøvrig til "IFRS Transition Document", som er tilgjengelig på bankens hjemmeside www.kommunalbanken.no.

Omarbeidelsen av regnskapet per 01.01.07 etter IFRS hadde følgende effekter på hovedtallene i åpningsbalansen:

- Egenkapitalen er økt med 23,5 millioner kroner, hvor reklassifisering av avsatt utbytte fra Annen gjeld til Annen egenkapital utgjør 26,5 millioner kroner.
- Pensjonsforpliktelsen er økt med 12,1 millioner kroner.
- Urealiserte gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi innregnet i egenkapital per 01.01.2007 utgjorde 8,16 millioner kroner.

Effektene av overgangen til IFRS på bankens egenkapital og resultat er vist under:

Endringer i egenkapital	01.01.2007	31.12.2007
Egenkapital etter norske regler (N GAAP)	1 099 233	1 308 351
Pensjoner	-12 115	-16 417
Tilbakeføring av avsatt utbytte	26 500	34 375
Virkelig verdi finansielle eiendeler	-368 875	-458 653
Virkelig verdi finansielle forpliktelser	3 817 707	4 679 677
Virkelig verdi finansielle derivater	-3 440 672	-4 198 838
Utsatt skatt	921	921
Egenkapital IFRS	1 122 699	1 349 416

Endringer i resultat 2007	NGAAP	Endring	IFRS
Renteinntekter og lignende inntekter	6 652 156	4 927	6 657 083
Rentekostnader og lignende kostnader	6 370 414	4 096	6 374 510
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	281 742	831	282 573
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	16 429	-	16 429
Netto gevinster/(tap) på finansielle instrumenter til virkelig verdi	-	8 090	8 090
Netto gevinst/(tap) ved kjøp av egne obligasjoner	-	5 577	5 577
Gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	471	-471	-
Andre driftsinntekter	691	-	691
Lønn og generelle administrasjonskostnader	50 762	521	51 283
Avskrivninger mv. av varige driftsmidler	4 862	-	4 862
Andre driftskostnader	11 031	-	11 031
Skatt på ordinært resultat	56 327	3 782	60 109
Resultat for regnskapsperioden	143 493	9 724	153 217

Revisjonsberetning for 2008

Til generalforsamlingen og representantskapet i Kommunalbanken AS

Vi har revidert årsregnskapet for Kommunalbanken AS for regnskapsåret 2008, som viser et overskudd på kr 389 953 000.

Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, oppstilling over endringer i egenkapitalen og noteopplysninger. International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av styre og administrerende direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den Norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av års-

regnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 27. mars 2009

ERNST & YOUNG

Eirik Tandrevold
statsautorisert revisor

Kontrollkomiteens uttalelse

Kontrollkomiteen har gjennomgått årsoppgjøret for 2008 for Kommunalbanken AS

Kontrollkomiteen tilrår representantskapet i Kommunalbanken AS å godkjenne årsregnskapet og årsberetningen og å treffe beslutning om anvendelse av overskuddet i samsvar med styrets forslag.

Oslo, den 27. mars 2009

Kontrollkomiteen for Kommunalbanken AS

Britt Lund
Leder

Kristine E. Stray Ryssdal

Kjell Inge Skaldebø

Roy Jevard

Representantskapets uttalelse

Til generalforsamlingen i Kommunalbanken AS

I samsvar med § 15 i vedtektene er regnskapet for 2008 gjennomgått.

Representantskapet anbefaler at styrets forslag til resultatregnskap og balanse, samt forslag til anvendelse av overskuddet, kr. 389 953 000,-, godkjennes av generalforsamlingen.

Oslo, 16. april 2009

Representantskapet i Kommunalbanken AS

Oddvar Flæte
Representantskapets leder

**Kommunalbanken
finansierer lokale
løsninger**

Myndighetene ønsker å satse sterkere på fornybar energi. Langs kysten og i fjellområdene i Norge er vindforholdene gode. Samspillet med vannkraftverk er en stor fordel. Hundhammerfjellet vindmøllepark i Nærøy kommune sto ferdig sommeren 2008 med 17 vindmøller og Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk har fått lån i Kommunalbanken til utbyggingen.

Vedtekter for Kommunalbanken AS

Kap. I

Firma, formål, kontorkommune

§ 1 Selskapets navn er Kommunalbanken AS.

§ 2 Selskapet er en direkte videreføring av virksomheten i det statlige forvaltningsorganet Norges Kommunalbank. Statens aksjer vil gradvis bli overdratt til kommunal sektor, (kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper (IKS), kommunale pensjonskasser og Kommunal Landspensjonskasse (KLP)). Dette vil skje i samsvar med selskapets målsetting om høyest mulig kredittverdighet.

§ 3 Selskapets formål er å yte lån til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver enten mot kommunal garanti, statlig garanti, eller annen betryggende sikkerhet.

Selskapet kan påta seg andre oppgaver som naturlig hører sammen med selskapets virksomhet.

§ 4 Selskapets forretningskontor er i Oslo.

Kap. II

Ansvarlig kapital – aksjer

§ 5 Selskapets aksjekapital er NOK 1.220.625.000, fordelt på 1.220.625 aksjer á NOK 1.000

§ 6 Erverv av aksjer er betinget av samtykke fra selskapets styre. Samtykke kan bare nektes når det foreligger saklig grunn.

§ 7 Den forkjøpsrett som aksjeeier har etter aksjeloven § 4-19 kan gjøres gjeldende også for aksjer som har skiftet eier.

Kap. III

Styret

§ 8 Selskapets styre består av fra fem til åtte medlemmer. Ett av styrets valgte medlemmer skal være valgt av og blant de ansatte i selskapet. For dette medlem skal det velges ett personlig varamedlem med møte- og talerett i styret.

De øvrige medlemmer velges av generalforsamlingen for to år av gangen, slik at minimum to er på valg hvert år, maksimum tre av de valgte medlemmer. Etter det første året er minst halvparten av de valgte medlemmer på valg etter loddtrekning, og etter ytterligere ett år de gjenværende.

Styrets leder og nestleder velges av generalforsamlingen.

Når Kommunal Landspensjonskasse (KLP) har mer enn null, men mindre eller lik 20% av aksjene, skal Kommunal- og regionaldepartementet utøve den valgmyndighet som i annet og tredje ledd ligger til generalforsamlingen. Dersom kommunesektoren/KLP får en eierandel som overstiger 20% skal styret velges av representantskapet.

§ 9 Styrets leder skal sørge for at styret avholder møter så ofte som selskapets virksomhet tilsier det, eller når et styremedlem krever det.

Styret er vedtaksført når mer enn halvparten av styrets medlemmer er til stede. Som styrets vedtak gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for, dog må de som stemmer for et forslag som innebærer en endring utgjøre mer enn en tredjedel av samtlige styremedlemmer. Ved stemmelikhet gjør møteleders stemme utslaget.

§ 10 Styret leder selskapets virksomhet, og skal således blant annet:

1. Fastsette retningslinjer for selskapets virksomhet og kontrollere at disse blir fulgt.
2. Bevilge lån og gi fullmakter.
3. Treffe beslutninger og gi fullmakt om opptak av lån.
4. Meddele prokura og spesialfullmakter.
5. Fremlegge årsregnskap og beretning.
6. Avgi innstilling til generalforsamlingen om vedtektsendringer.
7. Ansette administrerende direktør.
8. Fastsette administrerende direktørs lønn.

§ 11 Selskapets firma tegnes av styrets leder, administrerende direktør eller av to styremedlemmer i fellesskap.

§ 12 Administrerende direktør har den daglige ledelse av selskapet og dets virksomhet i samsvar med instruks fastsatt av styret og godkjent av representantskapet.

Kap. IV

Representantskapet

§ 13 Representantskapet består av tolv medlemmer og fire varamedlemmer. Representantskapet bør være allsidig sammensatt, slik at de forskjellige distrikter og interessegrupper som berøres av selskapets virksomhet, så vidt mulig er representert. Medlem av styret kan ikke være medlem av representantskapet.

Ett av representantskapets medlemmer skal være valgt av og blant de ansatte i selskapet. For dette medlem skal det velges ett personlig varamedlem. De øvrige medlemmer og varamedlemmer velges av generalforsamlingen.

Representantskapets medlemmer velges for to år. En tredel av medlemmene trer ut hvert år. De aksjonærvalgte medlemmer velges for to år. Minst en tredel av medlemmene er på valg hvert år. Etter det første året er en tredel av medlemmene på valg etter loddtrekning. Representantskapet velger leder og nestleder blant sine medlemmer. Valgene gjelder for 1 år.

§ 14 Representantskapet sammenkalles av lederen og har møte minst en gang i året og ellers når lederen finner det nødvendig eller når det kreves av styret, kontrollkomiteen eller minst to av representantskapets medlemmer. Innkallingen skal angi de saker som skal behandles.

Styret, kontrollkomiteen og revisor innkalles til representantskapets møter. Om ikke representantskapet for det enkelte tilfellet bestemmer noe annet, har styret og kontrollkomiteens medlemmer rett til å være til stede på representantskapets møter med tale- og forslagsrett.

Representantskapet er vedtaksført når minst 2/3 av medlemmene eller varamedlemmene er til stede. Er det nødvendige antall medlemmer ikke til stede, skal det innkalles til nytt representantskapsmøte. Dette er da beslutningsdyktig når mer enn halvparten av medlemmene er til stede.

Som representantskapets vedtak gjelder det som flertallet blant de møtende har stemt for, dog må de som stemmer for vedtaket utgjøre mer enn en tredjedel av samtlige medlemmer. Ved stemmelikhet gjør møteleders stemme utslaget.

§ 15 Representantskapet skal føre tilsyn med at selskapets formål fremmes i samsvar med lov, vedtekter og generalforsamlingens og representantskapets vedtak.

Representantskapet skal:

- Godkjenne instruks for administrerende direktør fastsatt av styret.
- Velge statsautorisert revisor.
- Avgi uttalelse til generalforsamlingen om styrets forslag til resultatregnskap og balanse, herunder eventuelt konsernresultatregnskap og konsernbalanse og styrets forslag til anvendelse av overskudd eller dekning av tap.
- Gjennomgå beretninger fra styret, revisor og kontrollkomiteen.
- Vedta instruks for kontrollkomiteen.
- Avgi uttalelse i saker som vedkommer selskapet og som forelegges det av styret eller kontrollkomiteen.

Kap. V

Generalforsamlingen

§ 16 Ordinær generalforsamling avholdes innen utgangen av juni måned.

Ekstraordinær generalforsamling skal holdes når aksjeeiere som representerer minst en tidel av aksjekapitalen, to medlemmer av representantskapet, styret, kontrollkomiteen eller selskapets revisor krever det.

Generalforsamlingen innkalles av styret.

I den ordinære generalforsamling skal følgende spørsmål behandles:

- Godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen, herunder anvendelse av overskudd eller dekning av underskudd og utdeling av utbytte.
- Fastsetting av godtgjørelse for representantskapets og styrets medlemmer, medlemmer av kontrollkomiteen og revisor.
- Valg av medlemmer og varamedlemmer til kontrollkomiteen i samsvar med vedtektenes § 17.
- Behandle andre saker som er nevnt i innkallingen eller som etter lov eller vedtekter hører under generalforsamlingen.

Kap. VI

Kontrollkomiteen

§ 17 Kontrollkomiteen består av tre medlemmer og ett varamedlem som velges av generalforsamlingen. Ett medlem skal tilfredsstille de krav som stilles til dommere etter lov av 13. august 1915 om domstolene, § 54, 2. ledd. Valget av dette medlem må godkjennes av Kredittilsynet.

Styremedlem, varamedlem til styret, revisor eller ansatt i selskapet kan ikke velges til medlem eller varamedlem av kontrollkomiteen. Heller ikke kan det velges noen som er umyndig eller som står i samarbeids-, underordnings- eller avhengighetsforhold til, eller er gift med, eller i rett opp- eller nedadstigende linje eller i første sidelinje er beslektet med eller besvogret med styremedlem, revisor eller overordnet tjenestemann i selskapet. Heller ikke kan det velges noen hvis bo er under konkursbehandling, akkordforhandling eller privat administrasjon. Inntreffer forhold som gjør at vedkommende ikke lenger er valgbar, trer han ut av kontrollkomiteen.

Kontrollkomiteens medlemmer velges for to år.

Kontrollkomiteen velger leder og nestleder blant sine medlemmer.

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med selskapets virksomhet, herunder styrets disposisjoner, og blant annet påse at virksomheten drives i samsvar med lov og vedtekter.

Kontrollkomiteen møter så ofte som det anses påkrevet for å kunne sikre et effektivt tilsyn. Den skal føre en av Kredittilsynet autorisert protokoll over sine forhandlinger, og skal hvert år gi melding til representantskapet, generalforsamlingen og Kredittilsynet om sitt arbeid.

Kap. VII

Revisor

§ 18 Selskapets revisor skal være statsautorisert, og velges av representantskapet.

Revisjonsberetning skal avgis minst to uker forut for det representantskapsmøte hvor regnskapet skal behandles.

Kap. VIII

§ 19 Selskapet skaffer seg utlånsmidler ved utstedelse av obligasjoner, sertifikater eller andre former for gjeldsbevis eller ved inngåelse av låneavtaler.

§ 20 Lån bevilges bare til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver enten mot kommunal garanti, statlig garanti eller annen betryggende sikkerhet. Selskapet kan påta seg andre oppgaver som naturlig hører sammen med selskapets virksomhet.

§ 21 Styret fastsetter de til enhver tid gjeldende vilkår for utlånene.

§ 22 Selskapets kapitalisering og finansforvaltning skal være betryggende i forhold til selskapets virksomhet og forenlig med selskapets målsetning om høyest mulig kredittverdighet.

Kap. IX

Årsoppgjør

§ 23 Regnskapsåret følger kalenderåret.

For hvert regnskapsår avgir styret årsregnskap og årsberetning.

Minst en måned forut for den ordinære generalforsamling skal årsregnskapet stilles til rådighet for revisor. Det reviderte årsregnskapet og årsberetningen skal gjennomgås av kontrollkomiteen og representantskapet før det forelegges for generalforsamlingen.

Generalforsamlingen godkjenner årsregnskapet og årsberetningen senest innen utgangen av juni måned.

Senest en uke etter at generalforsamlingen har godkjent årsregnskapet, skal styret sende det til kunngjøring.

Kap. X

Aldersgrense

§ 24 Aldersgrensen for selskapets administrerende direktør er 65 år.

Kap. XI

Ikrafttreden

§ 25 Disse vedtektene trer i kraft den dag de er godkjent av Kongen.

Kap. XII

Vedtektsendringer

§ 26 Vedtektene kan ikke endres senere uten godkjenning av Kongen.

**Kommunalbanken
finansierer lokale
løsninger**

I løpet av de to siste årene har det blitt ansatt 9.400 flere i omsorgssektoren. Kommunalbanken har bidratt til å finansiere flere nye sykehjem og mange omsorgsboliger i hele landet.

Tillitsvalgte og organisasjon

Tillitsvalgte

(pr. 1. mars 2009)

Styret

Else Bugge Fougner
styreleder, høyesterettsadvokat

Per N. Hagen
nestleder, gårdbruker

Svein Blix
rådmann, Bodø kommune

Nanna Egidius
strategi- og utviklingssjef, Lillehammer kommune

Martin Spillum
ansattes representant, finanssjef

Martha Takvam
adm. direktør, Telenor Eiendom AS

Sverre Thornes
konsernsjef, KLP

Varamedlem for ansattes representant

Tor Chr. Hansen
Rådgivningssjef

Representantskapet

- *Oddvar Flæte*
fylkesmann, Sogn og Fjordane, leder
- *Elin Eidsvik*
rådmann, Hamarøy kommune, nestleder
- *Hanne Braathen*
ordfører, Storfjord kommune
- *Thor Bernstrøm*
avdelingsdirektør, Kommunal- og regionaldepartementet
- *Trond Lesjø*
rådmann, Gjøvik kommune
- *Tore Sirnes*
rådmann, Sandnes kommune
- *Berit Flåmo*
utviklingssjef, Trondheim Havn IKS
- *Karen Marie Hjelmeseater*
kommunestyremedlem, Sogndal kommune
- *Knut Wille*
rådmann, Skien kommune
- *Aud Mork*
kommunestyremedlem, Aukra kommune
- *Arne Johansen*
rådmann, Harstad kommune
- *Ellen E. Scavenius*
porteføljeforvalter, ansattes representant

Varamedlemmer

- *Anne Nafstad Lyftingsmo*
ekspedisjonssjef, Kommunal- og regionaldepartementet
- *Nils R. Sandal*
fylkesordfører, Sogn og Fjordane fylkeskommune
- *Rune Øygaard*
ordfører, Vågå kommune
- *Gøril Bertheussen*
rådmann, Tromsø kommune

Varamedlem for ansattes representant

- *Christin Holmbø Kanden*
kundeansvarlig

Kontrollkomitéen

- *Britt Lund*
leder
- *Kjell Inge Skaldebø*
rådmann, Åfjord kommune, nestleder
- *Kristine E. Stray Ryssdal*
advokat, REC ASA

Varamedlem

- *Roy Jevard*
rådmann, Melhus kommune

Revisor

- Ernst & Young AS
Eirik Tandrevold
statsautorisert revisor

Internrevisor

- KPMG AS
Stein-Ragnar Noreng
statsautorisert revisor

Organisasjon

Ledelsen

Petter Skouen
administrerende direktør

Siv F. Galligani
viseadministrerende direktør

Utlånsavdelingen

Helge Salseng, leder
Marit Ødegård, nestleder
Børge Daviknes
Anita Hagebråten-Kvalvaag
Tor Christian Hansen
Christin Holmbø Kanden
Steinar Olsen
Torill Lund

Depot

Åse Kristensen
Anita Kullberg

Finansavdelingen

Thomas Møller, leder
Benjamin Powell, nestleder
Marius Ruud
Andreas Aleström

Dokumentasjon

Roald Fischer, leder
Chinatsu Kashiwa

Back Office

Annette G. Nielsen, leder
Siv Cathrin Holm
Kristin Lorentzen
Tove Storberget

Treasury

Martin Spillum, leder
Ellen Eskedal
Fredrik Almroth

Økonomiavdelingen

Karina Folvik, leder
Fabrizio Pugliese

Regnskap

Bjørn Ove Nyvik
Espen Gluva
Jorunn Svæ

Middle Office og IKT

Knut Andresen, leder

IKT

Bård Dørum
Ingebjørg Heggedal
Roger Solmyr

Middle Office

Ragnar Stene
Anna Aanstad

Kredittanalyse

Frank Øvrebø, leder
Hongchuan Xia

Kommunikasjon og organisasjon

Kjell Pettersen, leder

Administrasjon

Asbjørn Gundersen
Majken Danielsen

Kommunikasjon

Sissel Johnsen Lie
Lene C. Westgaard

Grafisk design

Virtual Garden Design

Trykk

Fladby AS

Papir

Omslag – Highland Offset 300gr

Materie – Highland Offset 150gr

Foto

Omslag: Nettfoto.com

Side 03: *Michio Hoshino*/Scanpix

Side 11: *David Trood*/Scanpix

Side 24: *G. Baden*/Scanpix

Side 31: *Øyvind Markussen*/Scanpix

Side 49: *Jan Salberg*

Side 54: *Bragi Thor Josefsson*/Getty Images

Portretter: Fotograf Sturlason

Kommunalbanken AS

Postboks 1210 Vika
N-0110 Oslo

Telefon 2150 2000
Telefaks 2150 2001
post@kommunalbanken.no
www.kommunalbanken.no